JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1856. **Woensdag 29 October.** **N°. 87.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . ƒ 12,50.
» » » » » *Java*. . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of nadere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags.

Bij deze Courant behoort één
BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Uit zijne betrekking, de civiele gezaghebber van Bima *P. A. Soptenno.*

Benoemd:

Tot notaris te Batavia, de ambtenaar der 3de klasse voor de dienst in Nederlandsch Indie *W. H. Herklots*, thans griffier bij den landraad te Samarang.

Tot civielen gezaghebber van Bima, de ondercommies der 2de klasse bij de recherche te Batavia *H. Holtz.*

Tot lid in den raad van justitie te Amboina, *G. C. D. Neumann*, president der weeskamer aldaar.

Weder Geplaatst:

Als controleur der 1ste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures, de onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerde ambtenaar *W. F.* baron *van Reede van Oudtshoorn.*

Gesteld:

Ter beschikking van den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden, de klerk op het assistent-resident-kantoor van Panaroekan en Bonduwosso *W. O. Burgemeestre.*

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de officier van gezondheid der 2de klasse *P. G. Nap.*

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den officier van gezondheid der 2de klasse *J. C. Speiser.*

Belast:

Met de waarneming der betrekking van Magazijnmeester bij het militaire kleeding magazijn te Weltevreden, de gepensioneerde kapitein der infanterie *L. P. van Mourik.*

Goedgekeurd:

Dat door het Militaire Departement

Zijn Geplaatst:

Bij het 7de bataillon, de 2de luitenants *C. H. J. Gaijmans* en *H. Tiset van Patot.*

Bij het 9de bataillon, de 2de luitenant *G. N. de Haan.*

Bij de normaal schietschool te Meester-Cornelis, de kapitein *J. M. Bruijn*, van het 14de bataillon.

Zijn Overgeplaatst:

Bij het 4de bataillon, de 1ste luitenant *H. F. Meijer*, van het 2de bataillon.

Bij het 7de bataillon, de 1ste luitenant *O. H. Musch*, van het 1ste bataillon.

Bij het 8ste bataillon, de kapitein *H. von Ziwet*, van het 2de bataillon.

Bij het 9de bataillon, de 1ste luitenant *A. H. F. C. F. Rödlich*, van het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling (Tjilatjap).

Bij het 12de bataillon, de kapitein *H. T. Reisterkamp*, van het 13de bataillon.

Bij het 13de bataillon, de kapitein *A. de Veer de Rochemont*, van het garnizoens-bataillon in de Molukkos, en de 1ste luitenant *G. W. Oppel*, van de garnizoens-compagnie te Bencoelen.

Bij het 14de bataillon, de kapitein *W. L. J. G. de Rochemont*, van het 2de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de 1ste militaire afdeeling (Indramajoe), de 1ste luitenant *G. A. de Vos*, van het 1ste bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling (Klatten), de kapitein *C. F. Doerrleben*, van het 12de bataillon, en de 1ste luitenant *J. S. Keele*, van het 2de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling (Tjilatjap), de 1ste luitenant *A. C. van der Boon*, van het 4de, en de 2de luitenant *J. H. Romswinckel*, van het 9de bataillon.

Bij de garnizoens-compagnie te Bencoelen, de 2de luitenant *D. A. C. F. W. Verstege*, van het 13de bataillon.

Tijdelijk bij het corps sappeurs, de 1ste luitenant *M. A. van Deventer*, van het garnizoens-bataillon te Palembang.

Bij de militaire administratie, de aspirant-betaalmeester *H. Kaula*, tijdelijk bij het wapen der genie.

Bij het corps pupillen, de kapitein *J. H. Moorrees*, van het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling, en de 2de luitenant *P. B. Bruijn van Rosenburg*, van het 2de bataillon.

Marine Departement.

Benoemd:

Tot machinist op de stoomboot Bennett, de machinist *J. de Lijster.*

Tot 1ste opziener bij 's lands timmerwerf te Soerabaija de 2de opziener *J. W. Portengen.*

Advertentien.

Op Donderdag den 18den December aanstaande, des voormiddags ten 9 ure, zal door den onder-intendant 2de klasse der militaire administratie te Soerabaya, ten zijne burele, eene openbare uitbesteding worden gehouden van *een honderd stuks Sandelhout Paarden*, ten behoeve van het regiment O. I. cavallerie, voor het jaar 1857.

Volgens berigt van Pasoeroean zoude op den 18den September jl. van daar per post naar Serang verzonden zijn een gerecommandeerden brief, onder officieel couvert, aan den resident van Bantam, inhoudende drie recepissen van ƒ1000 ieder, no, 517, 799 en 1098, welke brief echter tot nu toe niet alhier is ontvangen. Een iegelijk wordt mitsdien bij deze verzocht om bij het aantreffen dier vermiste billetten onverwijld de bevoegde plaatselijke autoriteit daarmede in wetenschap te willen brengen.

Serang, *De Resident van Bantam*,
den 22sten October 1856. BREST VAN KEMPEN.

De resident van Soerabaya brengt ter kennisse, dat op Zaturdag den 8sten November aanstaande, te Padjok, nabij de hoofdplaats Grissée, publiek sullen worden verkocht: 4044 stuks voor 's gouvernements dienst afgekeurde houtwerken, bestaande uit gekapte ribben, kromme idem, balken, zwalpen, dolken, etc.

Postkantoor.

Landmail van November.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert belanghebbenden, dat het mailstoomschip in November den 11den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden sullen worden gesloten op Maandag den 10den November aanstaande:

a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz.
[illegible], Billiton en Riouw.

Vendutien.

Donderdag 30 October, voor de woning van den gepensioneerden kapitein *de Lassasie*, op Goenoeng Saharie, door *van Slooten, Morgan & Co.*

Vrijdag 31 October, à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Zaturdag 1 November, te Meester-Cornelis, voor de woning vroeger toebehoord hebbende aan den chinees *Tio Tekhaai*, op Tana Renda.

Maandag 3 November, wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *Booth*, op Tana-Abang, nabij Gang-Scott, door *van Slooten, Morgan & Co.*

Dingsdag 4 November, voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de boedelkamer te Soerabaya: van wijlen *Hadjie Abdulla Sadik.*

Door de Executeuren te Sumanp: van wijlen *Sech Obit bin Salim Bahabasey.*

Vertrekkende Personen.

J. F. Audineau.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 24 tot en met den 27 October 1856.

JAVA HOTEL. *C. W. D. Hubenet*, van Samarang.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *J. H. W. Smist*, *J. C. Hortz*, van de Reede. — *J. H. Mugge*, van Londen. — *D. A. Florijn*, van Liverpool. — *C. Bosscher*, Mr. *H. D. Bosscher.*

HOTEL DES INDES. *Le Rosee*, van Le Havre. — *C. F. F. van Woelderen*, van de Reede. — *L. H. van der Ven.*

MARINE HOTEL. *B. Bakker*, Helvoetsluis. — *J. Walstra*, *A. Hoboken*, *ten Moore*, van de Reede. — *C. C. Hansen*, van Cheribon. — *J. D. Foreman.*

Advertentien.

Getrouwd:

W. H. G. J. TEN CATE
en
M. L. P. BOUSSARD.

Batavia, 21 *October* 1856. (2704)

Getrouwd:

W. EILBRACHT
met
P. J. TIEDEMAN.

Batavia, 25 *October* 1856.
Eenige Kennisgave. (2696)

Bevallen van eenen ZOON *H. A. Hoogeveen*, echtgenoot van

(2736) Mr. L. W. C. KEUCHENIUS.

's Gravenhage, 16 *Augustus* 1856.

Bevallen van een ZOON, *M. C. Schraut*, Echtgenoote van

P. KERVEL,
van Soerabaya.
(2697)

Berkenrode (bij Haarlem), *den* 17 *Augustus* 1856.

Bevallen van een ZOON, *A. L. Hempenius*, geboren *Ockerse.*

Solo, 14 *October* 1856. (2692)

Bevallen van eene DOCHTER, de Echtgenoote van

(2701) L. TIESSELINCK.

Samarang, 21 *October* 1856.

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, Vrouwe *C. H. Taylor, Dennison.*

Batavia, 26 *October* 1856. (2714)

Heden overleed in den ouderdom van 29 jaren, na eene ziekte van slechts weinige dagen, de WelEd.Gestr. Heer Mr. *A. H. van Limburg Brouwer*, Advocaat en Procureur bij den Raad van Justitie te Samarang, diep betreurd door zijne Echtgenoote.

(2700) E. VAN LIMBURG BROUWER,
de Vicq de Cumptich.

Samarang, 1 *October* 1856.

Op den 24 October 1856 is te Batavia overleden, de hoogwelgeboren heer *Pieter* baron *Melvill van Carnbée*, kapitein-luitenant-ter-zee, ridder van de orde van den Nederlandschen leeuw en van het legioen van eer van Frankrijk, directeur van het marine-etablissement te Onrust. (2706)

[illegible] (*vervolg.*)

Die de stad niet konden verlaten, om den wille van beroepsbezigheden als anderzins, hielden zich bijna voortdurend schuil, vooral gedurende het warmste gedeelte van den dag en des avonds. Dat het vreeselijke nieuws niet was beperkt gebleven tot Munchen, hebben wij reeds kunnen bespeuren uit de houding en het gedrag der personen op het terras van het hotel te Sternberg en uit de gehouden gesprekken der ons bekende personen.

Na deze korte uitweiding, keeren wij naar ons gezelschap terug. De tijd, waarop de gereed liggende stoomboot sou vertrekken, naderde met rassche schreden. Reeds waren onze beide dames en haar achtbare geleider, onze justitieraad, bezig om alles tot de afreis gereed te maken, toen eensklaps twee heeren in den grootsten haast het hotel verlieten en, het terras overschrijdende, regtstreeks op onze bekenden afkwamen. Zoodra de justitieraad hen bespeurde, gaf het gefronsde voorhoofd en de angstige uitdrukking zijns gelaats reeds duidelijk te kennen, wat er in zijn hart omging. Door eene snelle verkenning van het terrein, had hij zich zelven vergewist, dat aan zijne linkerzijde ruimschoots gelegenheid was zich achter stoelen en tafels te beveiligen tegen elke aanraking van vreemde personen, die zoo duidelijk teekenen gaven, dat zij niet meer in hunne gewone wijze van doen waren. Maar hoe vreemd stond onze justitieraad op te zien, toen hij in een der beide vreemdelingen zijn broeder, in den andere diens vriend, uit Keulen, herkende. 't Bezoek was hem daarom niet aangenamer; maar er was niets aan te doen, beide naderden meer en meer. Op eenige schreden afstands van hem gekomen zijnde, bleef Alfred achter, terwijl Eduard, haastig toetredende, zijn broeder in den arm nam en onder toefluisteren van een paar woorden, eenige schreden met hem ter zijde ging.

»Ik weet alles, Eduard, ik weet alles reeds," hernam de justitieraad. »Ik dank je voor de welwillendheid mij betoond en de zorg, die gij voor mij draagt. Wij vertrekken zoo spoedig mogelijk naar Munchen om...."

»Wat, naar Munchen? ongelukkige! weet ge dan niet, dat de cholera daar is uitgebarsten, en er op de vreeselijkste wijze heerscht. Hoe gelukkig, dat ik u hier nog aantref! Verbeeld u, dat ik heden morgen te Munchen aankom en de ijselijke tijding verneem van de plaag, die het land bezoekt. Onder den indruk van deze angst- en schrikwekkende tijding, sla ik het oog op de vreemdenlijst en zie tot mijne groote bevreemding uwen naam en die der beide dames er op. Terstond ijl ik naar uw hotel, en hoor aldaar, dat gij naar Sternberg waart vertrokken. Onmiddelijk begeef ik mij herwaarts en heb het onuitsprekelijk genoegen nog tijdig genoeg aan te komen, ten einde u voor verder onheil te bewaren en uwe gezondheid en die der beide dames, mij allen zoo dierbaar, te bewaren, ja, welligt allen het leven te redden. Weet gij nog niet, dat duizenden, met achterlating van have en goederen, Munchen verlaten; dat men op de openbare straat menschen wel en gezond ziet aankomen, die, voor dat zij tien stappen verder zijn gegaan, dood voor uwe oogen neervallen."

»Vreeselijk, vreeselijk! hoe is het mogelijk! Naar ik vernomen heb, komen er, wel is waar, menigvuldige gevallen van diarrhoea voor, die ook gevaarlijk kunnen zijn, maar niet in zulk een hevigen graad, en moet er geen sprake zijn van het heerschen der.... der...."

»Van de cholera, wilt gij zeggen. Neen, 't is geen diarrhoea, zelfs geen loop, maar de cholera, de cholera morbus, de echte Aziatische cholera, die allervreeselijkste ziekte, welke te Munchen heerscht."

»Mijn hemel! wat zegt gij!"

»Ja, waarde broeder, 't is de cholera morbus, in den ijselijksten graad. Mijn vriend Eduard is daar om te getuigen of ik waarheid spreek."

»Inderdaad mijnheer, uw broeder heeft, helaas! de waarheid gesproken. Menschen, die schijnbaar de bloeijendste gezondheid genieten, worden 't eerst aangetast

en bezwijken binnen weinige oogenblikken."

»Ja, broeder en voor u bovenal zou het hoogst gevaarlijk zijn om terug te keeren naar eene plaats, die door de cholera zoo vreeselijk wordt geteisterd. Menschen van uw gestel, die gezond, volbloedig en niet zeer lang van gestalte zijn, schijnen vooral vat baar voor die kwaal te zijn, indien zij een middelbaren leeftijd hebben bereikt. Zie eens, hier heb ik eene flanellen »gezondheid" zoo als men het noemt, voor u medegebragt."

»Ik dank u, Eduard, ik dank u vriendelijk voor zoo veel goedheid, al kan ik er geen gebruik van maken... want sedert vele jaren draag ik een flanellen gordel, ter lengte van verscheidene ellen om het lijf. Maar nu van wat anders gesproken. Wat moeten wij aanvangen?"

»Ja, wat moeten wij aanvangen," gaf Eduard hierop ten antwoord."

»Moeten wij hier blijven?"

»Onmogelijk! bij honderden te gelijk verlaten de vreemdelingen en de bewoners van Munchen de stad. Velen, zeer velen komen herwaarts; zij brengen, het kan niet anders, zij brengen de besmetting over, deelen die mede aan degenen, die hier zijn en weldra zullen wij getuigen zijn van dezelfde akelige, vreeselijke tooneelen, welke ik nu te Munchen heb moeten bijwonen. Daarenboven hier in de nabijheid van het meir, dat is vooral nu zeer ongezond.... zeg eens, gevoelt gij van tijd tot tijd geene huivering? Vaart u nu en dan niet een kil, ijskoud gevoel door de leden?"

»Ja, dat is reeds herhaaldelijk het geval geweest. Kan dat kwaad? Kom, laat ons zoo spoedig mogelijk van hier vertrekken, mijn beste Eduard."

»Met de stoomboot, dat kan niet, dat is vreeselijk gevaarlijk. Men komt daar in aanraking met zoo vele personen, waaronder er welligt velen gevonden worden, die de smetstof met zich voeren. Op den openbaren weg is het niet veiliger, al zit men in zijn eigen rijtuig. Het beste zal zijn om ons zooveel doenlijk te isoleren. Wij moeten een schuitje afhuren en daarmede naar den kant van Berg roeijen, aldaar overnachten en morgen verder het gebergte ingaan, waar wij op de hooggelegen plaatsen eene onbesmette lucht inademen."

»Maar onze koffers' vooral die van de jonge dames, mijn jas, de aanschrijvings-en recommandatie brieven, die voor mij van de hoogste waarde zijn, dat alles kan ik niet in den steek laten en bovenal niet mijn nieuw ontwerp over eene verbeterde toepassing van de wetten der staathuishoudkunde en den invloed der meer gezonde begrippen over volkswelvaart en algemeene ontwikkeling op de openbare veiligheid en het verkeer, zoo van bijzondere personen onderling als van de verschillende volken in het algemeen; dat stuk — ik zeg dit zonder mij te beroemen — eenmaal in het licht komende, zal een volslagen omkeer in de maatschappij en een heilrijke toekomst voor Europa in het leven roepen. Mijne eer, mijn roem, staan op het spel! Ik moet derhalve naar Munchen en toch —— die, die —— akelige...."

»Die ziekte, die akelige cholera, wilt gij zeggen? Luister eens: ik begrijp te wel, dat gij zulke gewigtige documenten ten koste uws levens zoudt willen redden. Maar er bestaat een ander en beter middel. Ik behoef voor de ziekte niet te duchten; ik ben er volkomen tegen bestand, want ik heb reeds in zoo menige plaats gewoond, waar de cholera heerschte, dat zij op mij geen vat meer heeft. Ik zal naar Munchen terug keeren en alles afhalen."

»Indien gij dat doet, indien gij werkelijk zooveel wilt opofferen...."

»Terstond ga ik derwaarts.... Maar, broeder, eene kleinigheid mag ik niet vergeten. Gij kent het spreekwoord: »Wanneer de eene hand de andere wascht, worden zij beide schoon;" gij moet mij ook eene dienst bewijzen. Ik ga den dood welligt te gemoet. Wanneer wij u nu uit de vreeselijke verlegenheid redden, wilt gij dan toestaan, dat wij elk op nieuw aanzoek doen om de hand van een der beide jonge dames en ons blootstellen aan een blaauwtje, waarop wij wel-

Théatre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia.

Vendredi, 31 Octobre 1856.

Une Représentation du 6me mois de l'Abonnement de la 2me Année.

Les Mousquetaires de la Reine.

Le Spectacle commencera à **7 heures** *très-précises.*

Lundi, 3 Novembre 1856.

Dernière représentation de l'Opéra

JÉRUSALEM.

Très prochainement, au bénéfice de Mlle **PRÉVOT**:

Les Martyrs.

Grand Opéra à grand spectacle. — Décors nouveaux.

A l'étude: **le Prophète.**

(2713)

Toko Tagal.

Ontvangen:

Versche Grasboter, Zoetemelksche Kazen, Pauillac-Médoc, vieux Cognac, Alsopp's Paleale, Maantjesbier, Genever AVH., Bourgogne wijn, Muscat Frontignan, Mandarijn Gember, Champagne, Rhijnwijn, Fransche Wijnazijn, Madeira No. 1, Vruchten op Water en op Brandewijn, Samarangsche Beschuit, Lengvisch, Amerikaansch Meel, Sta-Ohe, Soya en Saky, Pepermunt. Hang- en Tafellampen, Sangatstoelen, Kristalwerk, porceleinen Waschstellen, complete Spermaceti Kaarsen, Pistons Kruid, Engelsche Zadels, Kantoorbehoeften, Manilla Sigaren No. 2, Cambrics No. 28 en 36, Holl. en Fransche Provisiën in blikken, Witte Porceleinen Tafelserviezen voor 18 personen, Vin et Sirop de Salseparelle, enz., enz., enz. (2676)

Te Koop

Decoratieve ijzeren kramen, geschikt tot leden en logen van Prauwen.

(2682) ABEELEN DENNISON & Co.

TE KOOP OF TE HUUR

Een locaal zeer geschikt voor eene **Handelszaak**, gelegen tusschen het Venduhuis en de Pakhuizen der Nederlandsche Handel-Maatschappij.

Adres

(2669) E. CHAUBAN, DEELEMAN & Co.

TE HUUR Een Huis op Kramat. Adres

(2698) Djoeragan OMAR.

Te Koop of voor *f* 80,— 's maands **te Huur**, een Huis op Kramat.

(2733) KLEIJN, *Notaris.*

Wordt gevraagd een man en vrouw om in eene werkzame betrekking te Batavia, tegen billijk salaris, kost en inwoning, de behulpzame hand te bieden; adres La. X bij de boekhandelaren

(2731) LANGE & Co.

For Sale

The **Sugar Mill** at Kalang Dale, with a complete Plant for making Sugar on a large scale, consisting of An Iron Frame-Undershot-Water Wheel of 30 feet diameter, by 8 feet broad; the Timber all of best Maraboo, with Shaft of solid Swedish Iron, working on Gun-metal Bearings, and attached to a set of 3 Crushing Rollers, 30 in. by 20 in.; also a Battery of Wrought Iron Pans.

No. 1	about 82	inch diameter	by 26	inch deep—
2	»	72	»	by 24	»
3	»	66	»	by 22	»
4	»	60	»	by 21	»
5	»	56	»	by 18	»

with several smaller-sized Cast Iron Pans, from about 44 in. by 18 in. deep, the whole manufactured at the celebrated Low Moor Iron Works, and in very good condition; also a lot of Furnace Bars and Doors, for the Boiling House, and a quantity of Boxes upon frames for claying the Sugar; with Vats, Casks and other Utensils for Distilling Rum.

The whole to be taken as it stands.

If not sold by private sale, an early day for public sale will be advertised.

Boats of 15 to 20 tons can get up to the Mill, and the purchaser can convey it away by water, if wished.

For Tickets to view, and further particulars, apply to

(2732) J. G. BOYD & Co.

SINGAPORE, 10th *October* 1856.

De ondergeteekende, bij dispositie van den Raad van Justitie alhier, dd. 15 October j.l. benoemd zijnde als provisioneel bewindvoerder over den persoon en goederen van den zich in het militaire hospitaal bevindende *A. G. Hartman*, lid van het collegie van boedelmeesteren, zoo worden bij deze opgeroepen, al zijne debiteuren en crediteuren, om zoo spoedig mogelijk opgaaf dan wel betaling te doen.

(2703) J. W. THIERBACH.

BATAVIA, 27 *October* 1856.

Loge de Ster in het Oosten.

RECEPTIE in den 3den graad, op **Donderdag** den 30sten October 1856, des avonds ten $7\frac{1}{2}$ ure.

De 2de Secretaris,

(2728) D. JANNETTE WALEN.

Maatschappij van Toonkunst.

ALGEMEENE VERGADERING VAN HEEREN LEDEN,

ingevolge Art. 9 van het Reglement, op Donderdag den 6 November eerstkomende, des avonds ten half acht ure precies, in het locaal van de Societeit de Harmonie.

Punten van Behandeling:

1e. Verslag over het afgeloopen Maatschappelijk jaar.
2e. Rekening en verantwoording.
3e. Voorstelling van een Punt van Leden in de Directie.

Namens de Directie,

(2729) C. VRIESENDORP,

Secretaris.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij door aankoop eigenaar is geworden van de **Arak- en Azijn-Fabriek** benevens **Suiker-Raffinaderij** van wijlen den heer *J. Göring*, en voornemens is deze zaken op denzelfden voet voort te zetten.

(2693) J. JONKER.

BATAVIA, 24 *October* 1856.

NORTHERN ASSURANCE COMPANY

OPGERIGT IN 1836

voor Brand- en Levensverzekeringen,

Kapitaal 1.259.760. Pd. St.

De ondergeteekenden, benoemd zijnde tot agenten van voornoemde maatschappij voor Java en de omliggende Nederlandsche Bezittingen, zijn thans bereid om aan verzoeken ter verzekering gevolg te geven.

(2558) MORGAN, MELBOURN & Co.

BATAVIA, 5 *September* 1855.

De Heeren inteekenaren tot het daarstellen eener Manège, worden beleefdelijk verzocht zich op Zondag den 2den November aanstaande, des morgens ten elf ure, in het manège gebouw (op den hoek van Gang Patjenongan en de Beerendregtslaan) te willen vereenigen, ten einde eene Directie te verkiezen.

(2734) G. H. VAN HEERDT.

The subscribers for the erection of a Riding School are kindly requested to attend a meeting on Sunday the 2nd November next, at eleven o'clock a. m., in the building, standing at the end of Gang Patjenongan to the Beerendregtslane, for purpose of chosing a Direction.

(2735) G. H. VAN HEERDT.

Avis.

Monsieur *Lambert* a l'honneur d'informer le public, que Dimanche **2 Novembre**, il ouvrira son nouveau établissement, situé à Noordwyk, sous le nom de

CAFÉ LAMBERT,

Restaurant. — Billard.

N'ayant rien négligé pour y apporter tout le comfortable possible, MM. les consumateurs y trouveront tous les articles en première qualité.

Il se charge également des diners et soupers à commander. (2715)

Samédi prochain 1 Novembre 1856.

Direction de MM. *Bonne & Schmidt.*

Pour les 8 derniers représentations pendant le mois.

Au bénéfice de Mlle **Caroline Breiner.**

1. l'Indien, par M. Tibbs.
2. Figaro, cheval en liberté, presenté par Mlle. Caroline Breiner.
3. La Voltige, par M. Chevalier.
4. l'Enlèvement du chapeau, par M. Baldouin.
5. La Cracovienne, par Mlle. Virginie Tourniaire.
6. l'Escamotage du clown, par M. Baldouin.
7. Les trois hercules, par MM. Gunerius, Tibbs et Chevallier.
8. Julie, montée en haute école, par Mlle. Caroline Breiner.
9. Grand carroussel.
10. Carroussel seul.
11. Quadrille des mousquetaires.

Prix d'entrée hors de l'abonnement *f* 5. Pour les enfants $f\,2\frac{1}{2}$. Par abonnement de 8 cartes, place reservée *f* 4. 8 cartes, place non-reservée *f* 3. Les enfants *f* 2. — Les Malais *f* 1. Les enfants $f\,\frac{1}{2}$.

On peut se procurer des billets le jour des représentations, au Koningsplein, de 8 heures du matin jusqu'au soir. (2716)

Magazijn van Muzijkwerken

van H. M. Van Dorp te Batavia.

Bordèse, Charlotte Corday. Scène dramatique.
L'Esclave Mauresque.
Schubert, La Sérénade.
Spohr, Violin-Schule.
Le Carpentier, Clavierschule für kinder.
Idem, petit solfège avec accompagnement de Piano.
Potpourri pour **Piano et Flute, et Piano et Violon**, de Cramer.
Mayseder, Trois Duos pour deux violons.
Gard, La part du Diable pour deux violons.
Küffner, Repertoire de nouvelle dances favorites, Polka's, Galops, Mazurkas pour le violon.
Snaren voor **Viool** en voor **Guitar** in stellen à *f* 5.—
Guitarren, **Methodes**, **Trios**, **Quartetten**, etc., etc. (2719)

---

het kens hebben!" [...] justitieraad, wendde het gelaat af en zocht een uitvlugt.

»Wij gunnen u vijf minuten tijd om de zaak te overwegen. Langer durf ik hier niet blijven, want, geloof mij, alles staat op het spel en die aan de cholera sterft, is later niet in de gelegenheid om te huwen."

»Neemt gij dan op u om al onze goederen en vooral mijn ontwerp over...,"

»Over de veredeling van het menschenras, bedoelt gij, om u dat een en ander te bezorgen? Zie eens hier...." en hij hield hem een tamelijk zwaarlijvige kwartijn voor het gelaat.

»Dat zijn, zoo waar! mijne annotatien over het nieuwe ontwerp...."

»Nu ja, de rest van den fraaijen titel schenk ik u — ziet, dat heb ik uit overgroote zorg voor mijn besten broeder maar medegebragt. En wie weet het, uwe koffers komen misschien ook nog uit de lucht vallen. Zeg nu kort af: ja of neen! Daar hebt gij uw boek."

Ten hoogste verheugd, dat hij zijne aanteekeningen althans gered zag, zeide hij eindelijk eenigzins aarzelend:

»In Gods naam dan! vraagt elk om de hand van haar, die gij bemint en — indien zij aan uw beider verzoek gehoor geven — wat ik niet hoop, — dan — in Gods naam!"

Maar wij doen die zaak niet zoo bijzonder vlug af; wij hebben langeren tijd dan vijf minuten noodig," zeide Charlotte lagchend.

»Wij willen de dames de wet niet voorschrijven," was het antwoord der beide vrienden. »In het hooggebergte zullen wij, naar ik hoop, gelegenheid hebben om de noodige conferenties te houden; een ding echter zie ik met het grootste genoegen, dat het verbond te Biberich gesloten nog niet is opgezegd of verbroken. Het nieuwe tractaat zal nu wel tot stand komen, dat wenschen wij althans vurig."

»Wij zullen zien, wij zullen zien," gaven de meisjes daarop ten antwoord tot groote smart van den justitieraad, bij wien echter de vrees zoodanig de overhand had op alle andere gemoedsaandoeningen, dat hij minder tegenwerpingen maakte dan aanvankelijk was verwacht.

Weldra bevond ons gezelschap zich aan den oever van het meir, waar een zeilvaartuigje gereed lag, waarin onze justitieraad tot zijne niet geringe verwondering al de koffers van de beide dames en van zich zelven vond. Eduard had, namelijk, den kortsten weg ingeslagen, de rekening van zijn broeder in het hôtel betaald en alles medegenomen naar Starnberg, wel vermoedende, dat de voorzigtigheid zijns broeders een groote en magtige bondgenoot zou zijn. Niet lang daarna gleed een bootje, met de beide dames en de drie heeren, over den gladden spiegel van het meir. Eduard en Alfred zaten aan de riemen; de justitieraad, wien zulke bezigheid beneden zijne waardigheid en zeker boven zijne krachten ging, was op de voorplecht geplaatst. Op die wijze hadden onze beide jeugdige vrienden de meisjes voor zich en den ouden patroon in den weg. Zij hadden hem echter niet zoo ver kunnen verwijderen, dat hij geheel en al buiten het bereik van het gehoor der gelieven was. Om die reden waarschijnlijk zetteden zij al fluisterend hunne gesprekken voort.

Begrijpende, dat de zaken voor hem hopeloos stonden, dat Marie voor goed verloren mogt geacht worden, poogde hij zich zoo veel hij kon te troosten.

Toen hij eindelijk, zoo veel hem mogelijk was, zich over den nadeeligen afloop had heengezet, ontwaakte de lust om zich ook deel te nemen in de gesprekken, die, wel is waar, met zachte stem, maar met groote levendigheid werden gevoerd.

(Wordt vervolgd.)

Verkrijgbaar:

KANTOOR-ALMANAK

voor 1857.

Gedrukt in VIJF verschillende Kleuren.

Groot Formaat.

Opgeplakt à ƒ 2.—. Onopgeplakt à ƒ 1,—.

IDEM, Kleiner Formaat.

Gedrukt in DRIE Kleuren.

Opgeplakt à ƒ 1.—. Onopgeplakt ƒ 0.60.

In den loop der volgende week verkrijgbaar:

ZAK-ALMANAK

voor 1857.

(2705) W. BRUINING.

Boekhandel Van Haren Noman & Kolff.

De inteekening opengesteld op

I. **De Oost-Indische Vraagbaak** voor reeders, kooplieden, cargadoors, scheepsgezagvoerders, enz., alsmede voor regtsgeleerden, ad ƒ 4 franco.

II. **Mr. J. van Lennep,** de voornaamste geschiedenissen van Noord Nederland aan zijne kinderen verhaald, 4 deelen in linnen band ƒ 22. (2712)

Geïllustreerde Almanakken 1857,

met Dames Portretjes,

per mail ontvangen, ad ƒ 1 franco per post, te Batavia en Samarang, bij

(2707) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Neêrlands Volksgeest leve!

beknopte schets der gebeurtenissen van 1830—1831, met het programma der feestviering van Augustus 1856.

Per mail ontvangen, ad ƒ 1 franco per post, bij

(2708) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

VISITEKAARTJES

in alle soorten van letters, op fraai porcelein papier, te bekomen bij

(2710) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, *September* 1856.

VERTREKKENDE PERSONEN.

G. G. Robinson, quitte Java. (2699)

De Fremery, Betaalmeester 2de klasse, vertrekt naar Nederland, gemagtigde de heer *de Veij*. (2702)

Het vertrek der stoomboot **LANGAN KANONGAN** is bepaald als volgt:

Van Batavia naar Samarang

den 5, 15 en 25 van iedere maand.

Van Samarang naar Batavia

den 10, 20 en 30 van iedere maand.

Adres

(2711) MACLAINE, WATSON & Co.

Passage naar Soerabaya

wordt aangeboden met het Ned. fregatschip **HET SCHOON VERBOND**, kapt. **D. D. Borchers**, om over eenige dagen van hier te vertrekken. Adres bij den Gezagvoerder in het Marine Hotel of bij de Agenten

(2690) HAAGER & SCHUURMAN.

Naar Nederland

wordt Passage aangeboden met het Ned. barkschip **IJSTROOM**, kapt. **A. Hansen**, om tegen het laatst der volgende maand te vertrekken.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den gezagvoerder te Indramayoe, te Samarang en hier bij

de Agenten,

(2718) B. KOPERSMIT & Co.

29 *October* 1856.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het algemeen bekend snelzeilend en voor Passagiers wel ingerigte en uitgeruste fregatschip, **HET SCHOON VERBOND**, kapt. **D. D. Borchers**, wiens vrouw zich aan boord bevindt voor gezelschap van Dames of Kinderen. Deze gelegenheid is dus bijzonder aan te bevelen, voerende deze bodem eenen geëxamineerden doctor en zullende tegen medio December e.k. van Soerabaya vertrekken.

Adres bij de heeren *Schimmelpenninck & Co.* te Soerabaya en alhier bij de agenten

(2725) HAAGER & SCHUURMAN.

BATAVIA.

De op den 26 dezer alhier aangekomene landmail bragt het even treffend als treurig berigt mede van het overlijden, op den 19 September jl., aan boord van het mail stoomschip, in de roode zee, van den heer *E. A. Schill*, laatstelijk ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Batavia en luitenant kolonel commandant der Bataviasche Schutterij.

Na eenen eervollen diensttijd van 20 jaren, vertrok hij, voor wien het leven nog eens schoone toekomst en de vervulling van zoo vele wenschen scheen te beloven, met de mail der maand Augustus met verlof naar Nederland, om zich daar te hereenigen met zijne echtgenoot en eenigen zoon, die vol vreugde en hoop zijne komst verbeidden.

De Voorzienigheid had het echter anders beschikt en de onverbiddelijke dood maakte op het onverwachts een einde aan zijn nuttig en werkzaam leven.

Braaf, edel van hart, ijverig in betrachting van het goede, was hem moeite noch opoffering te groot, om voor het algemeen belang nuttig te zijn.

Is zijn verscheiden een zwaar en onherstelbaar verlies voor zijne echtgenoot en zoon, voor zijne overige betrekkingen en talrijke vrienden, ook de maatschappij verliest in hem veel.

De eer en onderscheiding, die hij van alle zijden bij zijn vertrek van hier mogt ondervinden, waren zoo vele bewijzen van de algemeene achting, die hij in alle zijne betrekkingen, als dienaar van den staat, als burger en als mensch genoot.

Eere zij zijner nagedachtenis!

— Het Nederlandsche schip *Sara Johanna*, gevoerd door kapitein J. L. ten Boekel, van gouvernementswege ingehuurd tot het doen eener reis naar Japan, is den 11den Augustus jl. in de chinesche zee op 26° N. B. en ruim 124° O. L. door eenen geweldigen tyfoon overvallen, die na het schip 60 uren geteisterd te hebben, het op de klippen nabij de Tjopoman groep eilanden (ongeveer 40 mijlen bezuiden Ningpo gelegen) heeft doen stranden en totaal verongelukken. Het mogt der equipage gelukken zich op het voorschip, dat gedeeltelijk boven water bleef, te redden en langs de weggekapte fokkemast en eenige spieren over de klippen, een eiland der voormelde groepen te bereiken, met uitzondering van 4 man, die bij pogingen om reeds vroeger het strand te bereiken, waarschijnlijk het leven verloren hadden. Toen zij zich den volgenden dag naar het wrak begaven, om zoo mogelijk nog iets van schip en lading te bergen, werden zij hierin door honderde chinesche roovers, die uit alle hoeken dezer archipel kwamen opzetten, niet alleen verhinderd, maar werd hun door deze bandieten onder menigvuldige bedreigingen, alles ontnomen en zij naakt uitgeschud, waarna zij van elkander gescheiden en naar verschillende rooversdorpen gebragt werden, zoodat zij zich eerst na drie dagen bij elkander in het hoofddorp bevonden. Niet in staat eenige poging meer tot behoud van iets van schip of lading aan te wenden en gestadig in gevaar zijnde om hals gebragt te worden, vertrokken zij met twee jonken, die hier ten anker kwamen, naar Shanghae, waar zij, na nog vele gevaren doorgestaan te hebben, op den 1sten September aankwamen. Hier werden zij door den heer J. C. Beale, nederlandsche vice-consul aldaar, met de grootste hartelijkheid ontvangen en opgenomen en ondervonden zij van de engelsche en amerikaansche ingezetenen in het algemeen en van den heer A. J. Sinclair, britsch consul te Ningpo, in het bijzonder, de meeste deelneming. 17 man der equipage vond te Shanghae gelegenheid op vreemde schepen geplaatst te worden, terwijl de gezagvoerder, een passagier [de heer C. J. Textor], de doctor, opperstuurman en 6 man der equipage den 25sten September met het engelsche schip *Mimosa* van Shanghae naar Anjer vertrokken en aldaar behouden op den 27sten dezer zijn aangeland.

— Naar wij vernemen is het nederlandsche koopvaardijschip *Sara Lydia*, kapitein van der Tak, van hier naar Nederland gezeild, na eene reis van 89 dagen, met averij in de Algoa Baai [Kaap de Goede Hoop] binnengeloopen en bestond er vrees, dat die bodem de reis naar het moederland niet zoude kunnen vervolgen.

— Wij lezen onder de Scheepsberigten van de *Nieuwe Rotterdamsche Mail-Courant* van 9 Sept. het volgende:

Madeira, 22 Aug. Den 14 dezer is alhier binnengekomen een scheepsboot, bemand met 20 Maleijers en eene vrouw, welke voorgaven afkomstig te zijn van een Hollandsch schip, hetwelk van Rotterdam naar Batavia bestemd was. Zij hadden volgens hun zeggen verschil met den kapitein gekregen, hadden daarop de officieren overrompeld en deze in de kajuit opgesloten, waarna zij koers naar dit eiland hadden gezet. Twee van deze menschen zijn gewond; allen bevinden zich in de gevangenis. De boot is van buiten geel geschrapt en van binnen groen geschilderd, doch heeft verder geen kenteekenen.

Hieromtrent vindt men verder in de *Nieuwe Amsterdamsche Courant* van 10 September vermeld:

Rotterdam, 8 Sept. Naar aanleiding van het berigt omtrent de aankomst te Madeira van 20 Maleijers en eene vrouw met eene sloep, behoorende tot een schip van Rotterdam naar Java vertrokken, bestaat er hooge waarschijnlijkheid, dat deze herkomstig zijn, van het barkschip Twenthe, kapt. A. Coopmans, omstreeks half Junij van deze stad vertrokken en welke bodem een groot aantal Maleijers en eene Javaansche vrouw aan boord had, terwijl, behalve 3 jongens, nog slechts 7 blanken tot de equipage behoorden.

— Men meldt ons van Meester-Cornelis 28 October 1856:

In de kampong Kramat Lontar Satoe is de vrouw van den inlander *Pondok* van drie kinderen bevallen, van welke twee echter reeds overleden zijn, terwijl het derde eene voldoende gezondheid geniet.

— Op den 24 October des morgens, werd de inlandsche vrouw *Tjiena*, terwijl zij in de rivier Pasangrahan bezig was met rijst te wasschen, door een kaaiman aangevallen en weggevoerd.

Eenige inlanders, die in den omtrek waren, zijn op het hulpgeschreeuw van de ongelukkige vrouw toegeschoten, doch ondanks alle gedane moeite om haar te helpen, mogt het niet gelukken haar te ontdekken.

Echter werd, na lang gezocht te hebben, het lijk van die vrouw verre aan den beneden kant der rivie[r ge]vonden.

De beide dijen van het lijk waren bedekt met [...]den, en het linker been was geheel verbrijzeld.

Muntok, 18 October 1856. De laatste veertien [...] hebben zich gekenmerkt door eene buitengewone [...] De thermometer teekende over dag 93°. De oudst[e be]woners herinneren zich zulk eene warmte niet.

Over het algemeen regent het veel.

— Men schrijft ons van Palembang:

Door alle ingezetenen dezer plaats, zoo wel mil[itai]ren als ambtenaren, wordt ten zeerste betreurd [het] vertrek van den majoor der infanterie *J. W. Ma[cdo]nald*, gewezen commandant der troepen in deze [resi]dentie, hetwelk op den 4den October plaats vond.

Gedurende een driejarig verblijf in het Palemb[ang]sche, had genoemde majoor door zijn eerbiedwa[ardig] karacter en vriendschappelijken, vertrouwelijken [om]gang aller harten ingenomen, en aller hoogachting [ver]worven en ofschoon door buitengewone omstandigh[eden] het afscheidsfeest, dien hoofdofficier als een blijk [van] hulde en sympathie door de ingezetenen dezer pl[aats] aangeboden, geen plaats heeft kunnen hebben, w[aren] zij toch op den dag van vertrek hierbij aanwezig, [om] den man, die zooveel tot de goede harmonie en [het] aangenaam verblijf dezer plaats had bijgedragen en [door] een ieder met leedwezen zag vertrekken, vaarwe[l te] zeggen, terwijl velen hem nog uren ver begeleid[den]. Lang zal de herdenking aan het verblijf van den [ma]joor Macdonald alhier, bij menigeen aangename [her]inneringen opwekken.

Bantam. — Den 18den October heeft er een h[evig] onweder, vergezeld van zwaren wind en regen uit [het] noord oosten, in de distrikten Serang Tjiroeas en [Ban]tam gewoed. Een groot aantal inlandsche bamboe[zen] en steenen woningen is daardoor omvergerukt, ter[wijl] ook schade aan enkele gouvernements lootsen is [aan]gerigt.

Drie inlanders zijn doodelijk door den bliksem [ge]troffen.

Te Kedoeng Tjiendeh, op den weg naar Banta[m], stortte eene [illegible] in [illegible] inlander ern[stig] werd verwond.

(*Jav. Cour.*)

Aankomst der Mail.

In den avond van den 26sten dezer, kwam alhier [ter] reede aan de stoomboot *Koningin der Nederlanden*, [ge]zagvoerder Prins. De tijdingen uit Europa ontvang[en] loopen tot den 10den September en wij haasten o[ns] onzen lezers daarvan het belangrijkste mede te dee[len].

Europeesch Overzigt.

Eene maand is er verloopen, sedert Saragossa zi[ch] onderworpen heeft, en met Saragossa, de geheele pr[o]vincie Arragon, welke het verzet tegen de nieuwe [re]gering in Spanje het langdurigst volgehouden had. [...] deze onderneming kon de feitelijke opstand in dat la[nd] die veel spoediger een einde nam dan men reden [had] te denken, als [illegible] beschouwd. Hiermede was [illegible] der talrijke moeijelijkheden uit den weg geruimd, die, voortspruitende uit de[n] nieuwen staat van zaken, daar zij aan de vorming v[an] het ministerie O'Donnell onmiddelijk hare geboorte ve[r]schuldigd waren, verder overwonnen moesten worde[n]. Het zijn de moeijelijkheden om te regeren. Aan de[n] eenen kant toch staan de reactionnairen, die met e[en] doodelijken haat bezield tegen het liberalisme, dat [zij] thans als overwonnen beschouwen, met hunne eische[n] hier meer opelijk, daar meer bedekt, reeds voor de[n] dag gekomen zijn en nog verder zullen komen, en a[an] den anderen kant staan de liberalen, met wie O'Do[n]nell, de ziel van het ministerie, voor goed gebroke[n] heeft, en wier beginselen hij thans getoond heeft, nim[mer] opregt toegedaan geweest te zijn. Buitendien be[staat] er nog eene andere magt in Spanje, die duiste[r] in hare gangen en zeer zeker de gevaarlijkste van alle[n] is. Het is de camarilla, die gedurende het tweejari[g] bestuur van den maarschalk Espartero onderdrukt e[n] tot werkeloosheid gebragt, weer met eene zeldzam[e] stoutmoedigheid het hoofd verheft, en geen pogingen zal nalaten om zich wraak te verschaffen voor de on[]magt, waartoe zij eene wijle gedoemd werd. Het i[s] voldoende te weten, dat deze drie partijen magtig i[n] Spanje zijn, om tevens te beseffen, dat het uiter[st] moeijelijk zal vallen het schip van staat tusschen ha[ar] door te leiden. Of het daaraan toe te schrijven is, da[t] het ministerie nog met geen eigenlijk programma voo[r] den dag is gekomen, kan niet met juistheid gezeg[d] worden. Genoeg is het, dat velen die dit reeds seder[t] lang verwacht hadden, daarin teleurgesteld zijn gewor[]den. De minister van binnenlandsche zaken, Rios Ro[s]sas, een man, die na O'Donnell de gewigtigste persoo[n] van het cabinet is, en dien het niet aan bekwaamhe[id] den ontbreekt, heeft wel eene circulaire tot de gou[]verneurs der provinciën gerigt, die als een soort va[n] programma is begroet, maar goed beschouwd, kan di[e] niet als zoodanig worden aangemerkt, want de daari[n] te kennen gegeven voornemens en instructien, [illegible] regering met ijver de zedelijke en [illegible] der natie zal behartigen; dat elk [illegible] getrou[w] moet vervullen; dat daar, waar zich verschijnsele[n] van rustverstoringen openbaren, de autoriteiten kracht[]dadig voor de handhaving der goede orde moeten wa[]ken, enz., bevatten niets, dat geen ministerie, va[n] welke kleur ook, zou kunnen onderschrijven. Onder[]tusschen heeft het ministerie reeds een stap gedaan o[p] den weg der handelingen, die welligt meer dan een programma, in staat is een denkbeeld te geven van de[n] gedragslijn, die het voortaan zal volgen: het is de ontbinding der nationale garde in het geheele rijk, va[n] welken maatregel later aan de Cortes rekenschap zal worden gegeven. Het desbetreffende besluit gaat voora[f] door eene uitvoerige voordragt, welke alle minister[s] onderteekend hebben, aan de koningin, waarin de gronden voor dien maatregel blootgelegd worden. De nationale garde, wordt daarin o. a. gezegd, is, wel verre van aan hare oorspronkelijke bestemming te beantwoorden, bijna immer een element van rustverstoring geweest; zij heeft aan bijna alle inwendige beroeringen, tot groot nadeel des lands, een levendig aan[deel]

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 29 October 1856, No. 87.

deel genomen of heeft ze te voorschijn geroepen; hare bajonetten, bestemd tot handhaving der goede orde, dienden meesttijds, om de revolutionnaire bedoelingen in de hand te werken, terwijl zij zelfs in 1840 het met hare medewerking opgetrokken staatsgebouw sloopte. De ondervinding, zeggen de ministers verder, is daar om te bewijzen dat dit ligchaam onbestaanbaar is met een regelmatig staatsbestuur, waarbij vooral niet uit het oog mag worden verloren, dat het thans doelloos geworden is ten gevolge van de beperking der bevoegdheid van de provinciale en gemeentelijke besturen, waaraan dit ligchaam ondergeschikt is. Het langer te laten bestaan, zou slechts strekken om telkens voedsel te geven aan de opgewonden hartstogten.

De tijd is nog niet daar om de gevolgen van dien gewigtigen maatregel te beoordeelen. Ondertusschen heeft hij over het algemeen genomen, een ongunstigen indruk achtergelaten, en zeer zeker zou die indruk nog ongunstiger geweest zijn, wanneer men daarop niet voorbereid was geweest. Niemand zal beweren, dat de nationale garde in Spanje ten allen tijde aan hare roeping heeft beantwoord, maar men bleef haar desniettemin beschouwen als het palladium der vrijheid in een land, waar willekeur en despotisme, ten spijt der geschrevene staatsregeling, zooveel treurige herinneringen hebben achtergelaten. Hierbij behoort ook vermeld te worden, dat de meeste leden van het tegenwoordige ministerie, hetwelk thans dit ligchaam als zoo verderfelijk schetst, het vroeger in de cortes meer dan eens verdedigd hebben op eene wijze, die een sterk contrast daarstelt met hunne tegenwoordige inzigten.

Olozaga en Gonzales, spaansche gezanten aan de hoven te Parijs en te Londen, twee mannen van liberalen stempel, hadden, toen de regeringstroepen in den opstand zegevierden, ten gevolge waarvan O'Donnell aan het bestuur bleef, dadelijk hun ontslag ingediend. Beide moesten dus vervangen worden. De keus was echter alles behalve gemakkelijk. De regering toch, die nog geen programma had openbaar gemaakt, kon daartoe niet wel diplomaten kiezen van de reäctionnaire partij; dit toch zou een waar programma geweest zijn. Misschien wilde zij de reäctionnairen ook niet. Zij heeft deze moeijelijkheid uit den weg geruimd door eene soort middenweg, door namelijk te Londen den heer Pacheco te benoemen, die tot de gematigde progressisten behoort, reeds verscheidene malen met eene ambassade bekleed was en ook reeds minister van binnenlandsche zaken geweest is, en te Parijs den generaal Serrano, die in 1843 bijdroeg, om Espartero als regent te doen vallen, ten gevolge waarvan koningin Isabella meerderjarig werd verklaard, een man, die in den opstand O'Donnell ijverig ondersteund heeft, en gerekend kan worden tot de reäctionnairen te behooren. Diplomatieke bekwaamheden worden hem volstrekt niet toegekend.

Wat nu, behalve de ontbinding der nationale garde, de verdere gewigtige maatregelen van het ministerie zullen zijn, hieromtrent is niets met volle zekerheid te zeggen; doch naar hetgeen te dien aanzien reeds herhaalde malen in de dagbladen gezegd is, welke later gebleken zijn, goed ingelicht te zijn geweest, heeft men allen grond om te gelooven, dat de constituerende cortes ontbonden zullen worden, dat de constitutie van 1845 zal worden ingevoerd, met eenige wijzigingen, die aan de nieuwe cortes ter goedkeuring zullen worden aangeboden, en dat eene nieuwe wet op de drukpers zal verschijnen. Dit laatste gevoelen, hoewel minder algemeen gedeeld, is te waarschijnlijker, daar de dagbladen thans reeds aan een streng régime onderworpen zijn, zoodat het hun verboden is de regeringsdaden te beoordeelen. Zij mogen die alleen goedkeuren.

De nieuwe grensregeling in Bessarabie, die krachtens het Parijsche tractaat door eene gemengde commissie moet plaats hebben, heeft eene vertraging ondervonden, doordien alle leden dier commissie, behalve die voor Rusland, van meening zijn, dat Bolgrad tot dat gebied behoort, hetwelk Rusland aan Moldavie moet afstaan, hoewel dit niet volgens de letterlijke opvatting van bovengenoemd tractaat is. Het schijnt dat de kaarten, in der tijd te Parijs overgelegd, niet juist waren, en dat de misvatting, die thans plaats heeft, gezocht moet worden in de onbekendheid met het bestaan van twee Bolgrads. Ontegenzeggelijk is het echter, dat de geest der bepalingen van het tractaat tegen Ruslands interpretatie is. De commissie voor de grensscheiding heeft dientengevolge haren arbeid voorloopig gestaakt, om nadere beschikkingen af te wachten. Een ander punt in geschil tusschen Rusland en de overige mogendheden is het Slangen-eiland, in het gezigt van den mond des Donaus gelegen; een onbewoond eiland, op eene barre rots, dat alleen eenige waarde heeft voor de scheepvaart, wegens den vuurtoren, die er opgeplaatst is. De Turken hebben het eerst die post bezet, als meenende hierop ten volle aanspraak te hebben, doch dit voorbeeld werd spoedig gevolgd door een twaalftal Russen, die aldus tegen de handeling der Turken wilden protesteren, zoodat thans aldaar Turken en Russen huisvesten, hoewel onderling op de meest vreedzame wijze. Dit incident in de interpretatie van het Parijsche tractaat, heeft van den kant van Engeland tot eene veel beteekenende demonstratie aanleiding gegeven door het zenden van een escader naar de Zwarte Zee, onder bevel van den schout bij nacht Houdson Stewart, waardoor het bleek dat de bewering der Engelsche dagbladen, dat Rusland met geen goeden wil bezield is, om het tractaat eerlijk ten uitvoer te brengen, ook min of meer het gevoelen dier regering zelve is. Dat Frankrijk dat gevoelen niet deelt, kan men uit den toon der half officieele bladen duidelijk opmaken, buitendien heeft Frankrijk volstrekt niet noodig geacht een soortgelijken maatregel te nemen; terwijl eenigen zelfs beweren, dat de Fransche regering aan de Engelsche haar ongenoegen heeft betoond wegens deze voorbarige handelwijze. Hoe dit zij, het is hoogst onwaarschijnlijk dat de kwestie betreffende het Slangeneiland of die nopens Bolgrad tot verwikkelingen van ernstigen aard aanleiding zullen geven.

Men weet, dat Frankrijk en Engeland, eenigen tijd geleden, eene gezamenlijke nota tot den koning van Napels hebben gerigt, waarin deze aangespoord wordt om een milder geest in zijn regeringsbestuur te brengen, eene amnestie te verleenen en eene betere regtsbedeeling in te voeren. Men weet ook, dat de koning bereids daarop een antwoord heeft gegeven, hetwelk geenszins voldoende is geacht. Meer wist men van den inhoud niet. Een voornaam Duitsch dagblad heeft nu dezer dagen het antwoord des konings, zooals het voorgeeft zakelijk, zoo al niet woordelijk te zijn, medegedeeld, hetwelk als het ware door de geheele dagbladpers is besproken, en als zoodanig eene zekere sensatie heeft verwekt. Velen beweren dat het stuk verzonnen is, terwijl anderen volhouden, dat de echtheid niet in twijfel kan worden getrokken. In dezen stand van zaken willen wij hierover niet verder uitweiden, doch ons alleen bepalen tot de opmerking, dat, indien het door het Duitsche blad medegedeelde antwoord des konings van Napels inderdaad echt is, alsdan van dien monarch vooreerst wel geene belangrijke hervormingen kunnen verwacht worden, want de toon en de woorden van het stuk geven een sterk vasthouden aan het bestaande te kennen (zooals men van koning Ferdinand wel verwachten kan), het wijst elke vreemde inmenging met nadruk van de hand, terwijl door de vraag: wat lord Palmerston wel zou denken, indien hij (Ferdinand) zich in Engelands inwendige aangelegenheden bemoeide en op eene liberaler staatkunde ten opzigte van het ongelukkige Ierland of op eene meer humane behandeling der Britsch-Indische onderdanen aandrong? aan Engeland zelf bittere verwijten gedaan worden.

De onderhandelingen tusschen den heer Dallas, Amerikaansch gezant te Londen, en lord Clarendon, tot eene vereffening van het geschil betreffende het Bulwer-Clayton tractaat, zijn reeds voor eene maand begonnen en sedert voortgezet. Een blad, dat dikwijls officieuse mededeelingen ontvangt van de Amerikaansche ambassade, heeft verklaard, dat het geschil zoo goed als vereffend kan worden beschouwd. Deze bewering is daarentegen door een half-officiëel orgaan tegengesproken. De voorwaarden, waarop de heer Dallas in last heeft te onderhandelen, zijn naar men algemeen zegt: 1°. Afstand van Rustan aan Honduras, 2°. verklaring van de haven van Greytown tot eene vrijhaven, en 3°. opheffing van het Engelsche protectoraat over Mosquito. Het laatste punt zal van den kant van Groot-Brittannie wel den meesten tegenstand ontmoeten. Zoo het echter de kwestie vereffend wil zien, dan zal het hieromtrent wel moeten toegeven, want Amerika zal, te oordeelen naar alles wat sedert het geschil bekend werd, van dit punt niet afgaan.

Op een noordelijk punt van een ander werelddeel, van Afrika, heeft eene gebeurtenis plaats gegrepen, die eene zekere sensatie heeft verwekt. Prins Adalbert van Pruissen, opperbevelhebber der Pruissische vloot, heeft zich namelijk met de corvet *Dantzig* naar het Riff-eiland begeven, dat door zeeroovers van eene buitengewone stoutheid bewoond wordt, ten einde dit door de natuur zoo versterkte eiland, met het oog op eene latere expeditie, naauwkeurig op te nemen, daar zijne bewoners voor omstreeks [illegible] de Pruissische brik *Flora* weggeroofd hadden. Dit echter is het eenige feit niet, waaraan de Mooren van het Riff zich in de laatste tijden en ook reeds vroeger schuldig gemaakt hadden. Talrijk zijn de klagten, die de zeevarenden in die streken hebben aangeheven wegens de onveiligheid, waaraan men aldaar blootstaat, en de bemanning van de *Dantzig* moest ook ondervinden, dat de nabijheid dier zeeroovers allergevaarlijkst is; want naauwelijks was een gedeelte der bemanning, met prins Adalbert aan het hoofd, met behulp der booten het strand genaderd, of het werd door een levendig vuur der Mooren begroet. De manschappen stapten hierop onverschrokken voorwaarts, het vuur der roovers van hunnen kant duchtig beantwoordende, en beklommen een berg, van waar zij de Mooren nog meer nadeel konden toebrengen. Hier moesten zij echter afzien van hun voornemen, om de 500 à 600 man sterken vijand, die goed gewapend was, verder te vervolgen, daar hunne overige ammunitie, ten gevolge van het doorwaden van een plek, waar het water diep was, bij de landing was nat geworden, zoodat zij den terugtogt naar hunne booten aannamen. Bij deze ontmoeting is de prins gewond geraakt, zijnde verder een luitenant en eenige manschappen gedood en verscheidene andere min of meer ernstig gekwetst. Op de *Dantzig* teruggekeerd, heeft men de reis naar Gibraltar onmiddellijk voortgezet, waar de prins spoedig herstelde. De roovers hadden verscheidene verliezen te betreuren.

Deze gebeurtenis zal hoogstwaarschijnlijk verblijdende gevolgen, hebben nu een prins uit een koninklijk huis door de zeeroovers gewond werd. Reeds hoort men hier en daar van eene aan Pruissen aangeboden hulp spreken tot eene gezamenlijke expeditie tegen de zeeroovers, op wier uitroeijing men thans meer dan immer aandringt. Dat Pruissen althans bedacht zal zijn zich zelf eene schitterende wraakoefening te verschaffen, daaraan kan men redelijker wijze niet twijfelen. Het zal dan ook wel alles in het werk stellen, om de Mooren uit te roeijen, die maar al te lang hun verfoeijelijk bedrijf uitgeoefend hebben. Maar daartoe is, wil men niet ligtvaardiglijk te werk gaan, eene vrij sterke expeditie noodig, want, zooals wij gezegd hebben, het rooversnest is door de natuur tot eene sterkte gemaakt, die het gewaagd zou zijn met eene zwakke magt aan te tasten.

Laatste Berigten.

Moscau, 7 Sept. Heden heeft alhier de krooning des czaars met eene buitengewone pracht plaats gehad, te midden van het schoonste weder. Alles heeft de verwachting, die men dienaangaande gekoesterd had, nog overtroffen. De geestdrift bij die gelegenheid kende bijna geene perken.

Graaf Orloff is benoemd tot prins; prins Woronzoff tot veldmaarschalk en de generaals Berg en Soumarokhoff zijn tot den gravenstand verheven.

Graaf Adlerberg heeft de ridderorde van St. Andreas in diamanten ontvangen.

NEDERLAND.

Rotterdam, 6 September. Tot ons leedwezen moeten wij de reeks onzer mededeelingen ditmaal beginnen met de vermelding van een treurig ongeluk, dat in den avond van den 10 Augustus, op den Hollandschen ijzeren spoorweg, nabij deze stad, op de hoogte van Delfshaven, heeft plaats gehad, en waarbij, behalve de verminkten en gekwetsten, drie personen het leven hebben verloren.

Het ongeluk heeft zich aldus toegedragen: Het was Zondag avond en als naar gewoonte druk aan alle stations, daardoor kwam de laatste *doorloopende* trein (d. i. de laatste, die de geheele baan van Amsterdam tot hier aflegt) eenigzins laat te Schiedam aan. Na die stad weder te hebben verlaten, voelde men al spoedig in den trein een schok. De machine werd daarop gestopt en onderzoek gedaan naar de oorzaak, die gelegen was in een ledigen waggon, die op den weg had gestaan, en die nu, door den schok, of misschien ook wel, omdat hij vast stond, uit het spoor was geworpen. Met allen spoed wierp men dien waggon ter zijde van den weg. Doch in dien tusschentijd was van Schiedam weder de laatste trein van 's Hage (die hier in den regel een half uur later dan bovengenoemden trein moet aankomen), welligt wat spoedig vertrokken, en deze, geen gevaar duchtende en geen sein, dat de weg onveilig was, ontdekt hebbende, liep met volle vaart tegen den vorigen trein, die wel, toen men de nadering van den laatsten trein gewaar werd, zoo spoedig doenlijk of (uit den aard der zaak, na het opruimen der beletselen), was in beweging gesteld, maar toch niet spoedig genoeg, om voldoenden gang in den trein te brengen en alzoo den hevigen schok te voorkomen, die nu dit droevig ongeluk heeft veroorzaakt. De achterste waggon werd van onderen verbrijzeld, maar boven in twee deelen gespleten, daardoor werden de twee reizigers, die er in zaten, op den weg geworpen en kwamen met kneuzingen vrij; de daarop volgende waggon versplinterde geheel en van de 8 of 9 reizigers, die er in zaten, werden er drie gedood en vijf zwaar gewond; de derde waggon werd half vernield, maar bleef nog aan den trein haken, zoodat de reizigers (hun getal is onbekend) die met groot geweld door elkander geworpen waren en waarvan er verscheidene ledematen gebroken of andere kwetsuren bekomen hadden, te Rotterdam werden aangebragt. Onmiddelijk vertrok de chef van het station alhier, de heer Roosdorp, naar de plaats van het ongeluk en deed met hulp van heelkundigen, die inmiddels uit Schiedam geroepen waren, de lijken en de gekwetsten na een voorloopig verband, in rijtuigen bergen en naar het station alhier vervoeren, van waar zij nog denzelfden nacht naar het gemeente ziekenhuis werden overgebragt, onder persoonlijk geleide van den directeur van dat gesticht Dr. Molenwater en andere inwonende geneeskundigen.

Levenloos en vreesselijk verminkt werden daar aangebragt:

Hendrik van der Kolk, oud ongeveer 34 jaren, organist te Delft en hier woonachtig, (Na zijne dienstpligten was hij naar 's Hage gegaan om een bezoek af te leggen, met den ongelukkigen trein terugkeerende en zittende in een der middelste wagens, die geen ernstig letsel bekwamen, zag hij te Delft een bloedverwant op het station, waarom hij even den wagen verliet om dezen een paar woorden toe te spreken. Den bloedverwant verlatende, wees deze hem den tweeden waggon van achteren aan, waar iemand van zijn kennis had plaats genomen; dit deed hij en het kostte hem het leven.)

Cornelis Geenemans, biljardmaker, geboren en woonachtig te 's Hage.

Willem Steinhuier, deelgenoot in het handelshuis Fuchs & Co., te Amsterdam.

Als gewonden werden in het ziekenhuis opgenomen:

Jacobus Molenaar, oud 35 jaren, timmerman van beroep, geboren te Hoorn, zonder vaste woonplaats, op weg naar Breskens. Gewond aan hoofd en rug.

Paulus de Heer, oud 25 jaren, timmerman, geboren en laatst gewoond hebbende te 's Hage, insgelijks op weg naar Breskens. Hem werd nog denzelfden nacht met den besten uitslag door Dr. Polano den regter arm afgezet, welke amputatie voor het behoud van het leven noodzakelijk was.

Nicolaas Nieuwenhorst, oud 28 jaren, biljardmaker, gewoond hebbende op het Zieken, te 's Hage. Gewond aan hoofd en rug.

Maria Verhaar, oud 43 jaren, dienstbode bij den heer de Bruyn, wijnkooper aan de Veerkade alhier. Zij was naar 's Hage geweest, om bloedverwanten te bezoeken. Men vreesde haar een been te zullen moeten amputeeren; door doelmatige behandeling werd dat echter voorkomen. Een vijfde gekwetste is naar Schiedam terug vervoerd. Hem was een been verbrijzeld. Al deze gewonden zijn op den weg van beterschap.

Naar de oorzaken van dit ontzettend ongeluk wordt een geregtelijk onderzoek gehouden, waarvan nog geene uitkomsten bekend zijn.

— Op den 1sten Sept. vertrok van Hellevoetsluis het te Brunswick (N. A.) te huis behoorende fregatschip *Ocean Home*, kapt. Merryman, met landverhuizers, van deze plaats naar New-York bestemd. Blijkens eene op heden ontvangen telegrafische dépeche, is dit schip gisteren op de hoogte van Kaap Lezard overzeild. Wat de bijzonderheden betreft, deelen wij hieronder mede wat de telegraaf ons dienaangaande meldt:

Plymouth, Vrijdag avond. Heden werd alhier met de loodsboot *Perseverance*, aangebragt kapt. Merryman met 10 man van de equipage en 10 passagiers van het te Brunswick tehuis behoorende Amerikaansche fregatschip *Ocean Home*, hetwelk van Rotterdam naar New-York bestemd, den 1sten September uit Hellevoetsluis vertrok. Dit schip was bemand met 17 koppen, had buitendien nog 88 passagiers en alzoo te zamen 105 personen aan boord. Vrijdag morgen (2 u. 20 m. na middernacht,) toen het schip met alle dienstdoende zeilen op de hoogte van Kaap Lezard het Kanaal uitstevende, werd het overzeild door het schip *Cherubine*, van New-York naar Londen bestemd; de fokkemast van de *Ocean-Home* ging onmiddelijk over boord en in ongeveer twintig muniten was het schip in de diepte verdwenen. Zeven man der equipage redden zich door op de *Cherubine* over te springen. Het meerendeel der passagiers was in diepen slaap gedompeld, toen deze ramp voor-

viel en mogt het dus slechts aan tien hunner, met drie man der equipage, gelukken, in een boot te komen en zoo in zinkenden staat de *Cherubine* te bereiken. In de verwaring van het oogenblik had men niet bemerkt, dat er eene zwaar voorwerp op het logieskuik was gevallen, waardoor de equipage, die beneden was, belet werd aan dek te komen.

Kapitein Merryman was naar het grootluik geloopen, om de passagiers op te roepen en had het ongeluk, om daarbij in eenig touwwerk verward te raken, waardoor hij met het schip naar beneden zonk. Hij had echter, het geluk, spoedig van het touwwerk bevrijd te worden, en boven komende, in zijne nabijheid een kajuitsdeur te vinden, waaraan hij zich vastklemde en op welke wijze het hem gelukte, zich vier uren boven water te houden. Toen eerst werd gemelde kapitein, benevens zijn eerste stuurman, die zich in zijde nabijheid bevond, door eene der booten van de *Cherubine* gered. De tweede stuurman en twee van de equipage, hadden de *Ocean Home* in eene boot verlaten en men vreest dat deze in de golven hun dood hebben gevonden.

De *Cherubine* heeft mede belangrijke schade bekomen, doch kon evenwel hare reis vervolgen.

ENGELAND.

Van onderscheidene kanten wordt gemeld, dat er eene wisseling van nota's heeft plaats gehad tusschen de Engelsche en Russische regeringen, betreffende zekere bepalingen van het vredes tractaat door laatstgemelde, over welker uitvoering Engeland geklaagd heeft, daar het die niet als eerlijk beschouwde. Prins Gortchakoff moet daarop van zijn kant geantwoord hebben, dat de Russische regering al hare verbindtenissen eerlijk dacht ten uitvoer te brengen, zooals reeds blijkbaar was uit de ontruiming van Kars; doch hoezeer zij er prijs op stelde om vriendschappelijke betrekkingen met Engeland te onderhouden, zij evenwel geenszins gezind was toe te geven aan zijne aanmatigingen. Wat nu in het bijzonder het Slangeneiland betreft, hieromtrent verklaart prins Gotschakoff, aan één der onderteekenaars van het tractaat niet het regt toe te kennen, die kwestie alléén en op eigen gezag op te lossen, daar het eene kwestie is die door alle mogendheden uit den weg geruimd moet worden. De grensregeling van Bessarabie, wordt verder gezegd, is het werk der commissie, welke door het Parijsche congres aangewezen is, en welke thans reeds hare taak begonnen heeft. Eveneens is het gesteld met de bepalingen, betreffende de scheepvaart op den Donau, waartoe Rusland reeds voor eenigen tijd zijne commissarissen benoemd heeft, en die op de plaats hunner bestemming zelfs vóór hunne ambtgenooten aangekomen waren.

Londen, 6 September. Laatstleden Woensdag heeft er te Sheffield eene meeting plaats gehad, die bijeengeroepen was op uitnoodiging van het commité, dat ten vorigen jare benoemd was, om de noodige gelden, bij wijze van inteekening, bijeen te verzamelen, om den heer Roebuck, die Sheffield in het Parlement vertegenwoordigt, een bewijs van erkentelijkheid en goedkeuring aan te bieden voor zijn gedrag als vertegenwoordiger en voor de wijze, waarop hij zich van zijne taak als zoodanig kwijt. Uit het op die meeting verhandelde is gebleken, dat tot dat doel reeds eene som van 1400 pd. st. is bijeengebragt. De helft hiervan is aan den heer Roebuck in geld ter hand gesteld, terwijl de andere helft bestemd is, om zijn portret te doen vervaardigen, dat in de eene of andere openbare zaal zal geplaatst worden.

— Voor eenige dagen is aan de Londensche beurs bekend geworden, dat de bank, bekend onder den naam van *Royal British Bank* hare betalingen gestaakt heeft. Deze tijding heeft bij de financieele wereld veel sensatie verwekt.

Deze instelling heeft den 3den September hare operatien nog tot elf ure voortgezet, doch toen werden de kantoren gesloten, terwijl daar buiten de volgende aankondiging aangeplakt werd: »de operatien der bank worden gestaakt, in afwachting van nadere onderhandelingen."

De toestand van de genoemde bank schijnt zeer ongunstig, en bedraagt het verlies verre weg meer dan 25 pCt. van het gestorte kapitaal, zoodat de directie gehouden geweest was reeds vroeger eene vergadering der aandeelhouders te beleggen en de zaken te liquideren, tenzij 2/3 der deelhebbers besloten die voort te zetten. Dit verzuim zal zeer ongunstig opgenomen worden door de deelhebbers, welke afzonderlijk en gemeenschappelijk aansprakelijk zijn voor alle schulden der bank. De vroegere directie der *Royal British Bank* schijnt aanzienlijke sommen genoten te hebben, doch was het bestuur in het algemeen niet zeer te roemen. De som die de Bank verschuldigd is, zal ongeveer 600.000 pd. st. bedragen ten koste van eene menigte kleinhandelaars, in de wijken van Londen, waar de bank vertakkingen had, alsmede van menschen die al hun vermogen daarin gedeponeerd hadden.

— Gisteren avond had er alhier eene bijeenkomst plaats van een aantal schuldeischers van de *Royal British Bank*, ten einde maatregelen te beramen tot het verkrijgen van inzage van de rekeningen en om de echtheid daarvan te onderzoeken. Na langdurige discussien is besloten tot dat doel eene commissie van drie leden te benoemen.

Men zegt, dat de directeur en verscheidene deelhebbers hunnen wensch hebben te kennen gegeven, tot het maken van schikkingen, waardoor de crediteuren ten volle 100 pCt. zullen bekomen, en dat reeds voorgesteld is, om 25 pCt. binnen eene maand, en de overige 75 pCt. in drie termijnen, telkens met tusschenruimte van drie maanden, te betalen. Men is algemeen van gevoelen dat, zoo mogelijk, dit voorstel zal worden aangenomen.

De vergadering van heden heeft intusschen geen verbindende kracht, wijl de wet 14 dagen vordert tot oproeping der belanghebbenden. Den 20sten dezer zal er dus eene officiele vergadering plaats hebben, en alsdan zal de ware staat van zaken aan het licht komen.

BELGIE.

Het dagblad *le Nord*, sprekende van de aanvallen van het engelsche blad *Morning Post* tegen Rusland, ter zake van de uitvoering des vredesverdrags, meent, dat dit blad in zijn jongste nommer alle grenzen van betamelijkheid te buiten gaat en blijkbaar verbijsterd is. Het beweert thans namelijk, dat de teruggave van het Slangeneiland aan Turkye zijdelings bepaald wordt in het parijsche vredesverdrag en dat het engelsche bewind verklaard heeft aan Rusland, dat het dit verdrag naar zijn geest en letter zal doen uitvoeren. *Le Nord* beweert, dat het allernoodzakelijkst is, dat het duidelijk blijke, of een dagblad, hetwelk zulk eene taal voert, op eigen gezag spreekt, dan wel of het, zoo als algemeen geloofd wordt, het orgaan van het engelsche cabinet is.

RUSLAND.

De keizer en de keizerin van Rusland zijn den 26sten Augustus te Moscou aangekomen. HH. MM. zijn vergezeld door hunne zonen Nicolaas, Alexander, Vladimir en Alexis, door hunne dochter de groothertogin Maria, door den groothertog Constantin met gade, zoon en twee dochters, de hertogin von Leuchtenberg met hare twee zoonen, en de prinsen Frederik der Nederlanden en Lodewijk en Alexander van Hessen. De keizerin weduwe voert mede een grooten hofstoet met zich mede, waaronder men opmerkt de prins Frederik van Pruissen, de prins Frederik van Hessen Cassel, de groothertogin van Saxen Weimar en de ministers van oorlog en openbare werken.

— Als bewijs van de weelde, die thans te Moscou heerscht en van de daarmede gepaard gaande dure levenswijze, dient dat tegenwoordig een rijtuig met twee paarden aldaar 600 zilveren roebels huur per maand kost.

— Een groot aantal kappers is reeds op weg naar deze voormalige hoofdstad des Russischen rijks, want met het oog op de vele bals, die aldaar bij de krooning zullen plaats hebben, zal hun tegenwoordig aantal niet voldoende zijn. Het is hier niet onaardig mede te deelen, dat, bij de krooning van keizer Nicolaas in 1826, twee kappers, te Moscou een fortuintje gewonnen hebben van 30,000 zilveren roebels. Voor elk hoofd dat zij kapten, lieten zij zich 25 roebels betalen.

— De jongste berigten uit Moscou melden, dat de plegtige intogt des keizers den 29 Augustus, volgens het voorgeschreven ceremoniëel, onder gunstig weder en met de levendigste bijvalsbetuigingen der bevolking heeft plaats gehad. De prins Friedrich Wilhelm van Pruissen bevond zich gedurende den geheelen togt van het paleis Petrowski tot aan het Kremlin aan de regterzijde des keizers; de gezondheid der keizerin-weduwe blijft gunstig, zoodat zij aan de feestelijkheid kon deelnemen.

— De groote schouwburg te Moscou, die voor een paar jaren afbrandde, is herbouwd en wel op zulk eene grootsche wijze als tot dusverre ongehoord is in Europa. De schouwburg bezit vijf rijen onbedekte, vrije loges, aan welke salons grenzen. De parterre-loges zijn insgelijks vrij en hebben ook salons. De zaal zelve is veel hooger dan die van San Carlo te Napels en kan 2500 zittende personen bevatten. Het licht wordt verschaft door niet minder dan 200 lampen. De bouwmeester is een Italiaan, Cavos genaamd.

ZWITSERLAND.

Den 3den Sept. is te Neufchâtel een opstand uitgebroken, waarbij koningsgezinden zich bij verrassing van het fort meester maakten, de Pruissische vlag daarop plantten, doch weldra door de republikeinen weder verdreven werden, ten gevolge waarvan het bondsgezag is hersteld. Wij deelen la er meer bijzonderheden daaromtrent mede.

Bern, 5 September. Het bevestigt zich, dat de bondsraad de geregtelijke vervolging der personen, die aan de gebeurtenissen te Neufchatel deel genomen hebben, heeft bevolen. De beschuldigden zullen voor eene eedgenootschappelijke jury te regt staan.

— Betreffende het voorgevallene zelf is het volgende van belang. Behalve Neufchatel was Locle het hoofdtooneel van het gebeurde. De kreet: Leve de koning! Weg met de republiek! werd gelijktijdig in de straten van Neufchatel en van Locle gehoord, in welke laatste plaats de koningsgezinden, ondersteund door hunne vrienden uit La Sagne, zich spoedig van het stadhuis meester maakten en er de Pruissische vaan plantten. De prefect en de president van de regtbank werden onmiddelijk in hechtenis genomen. Eene door graaf Pourtalès onderteekende proclamatie eischte aflevering van alle wapens voor 10 ure en verklaarde het gezag des konings hersteld. Weldra echter hoorden de koningsgezinden tot hunne verbazing de kreten: Leve de republiek! Te wapen! Bevrijdt de gevangenen! Want ook de republikeinen waren onder de wadens gekomen. Toen eene republikeinsche schaar, onder bevel van den kapitein Ami Gerard van La Chaux-de-Fonds aanrukte, ging de verbazing tot schrik over. — De koningsgezinden trokken naar La Sagne terug. De eedgenootschappelijke vaan verving de Pruissische en de gevangenen werden bevrijd. Te La Chaux-de-Fonds werd reeds in den morgen van 3 dezer de generale marsch geslagen en de alarmklok geluid. Het volk stroomde te zamen en de burgers, welke tot de militie behoorden, verscheen op de loopplaatsen, terwijl jongelieden zich tot een vrijcorps vormden; een provisioneele krijgsraad verklaarde zich op het gemeentehuis permanent en maakte toebereidselen tot tegenstand. De militie, met twee stukken geschut, begaf zich reeds des middags naar Neufchatel op marsch. Alle wapens werden op het gemeentehuis afgeleverd, om er vrijwilligers van te voorzien. Inmiddels had de president van den grooten raad, de heer Huguenin, de leden van dit ligchaam, die te Locle en La Chaux-de-Fonds woonden, tot eene buitengewone vergadering te Cret du Locle bijeengeroepen. De leiders der koningsgezinden hadden een aanvang gemaakt met de organisatie van hunne beweging; een hunner, Mathey-Doret, maakte een door Pourtalès uitgevaardigde proclamatie bekend, krachtens welke de graaf Petitpierre-Wesdählen tot president en de heer Mathey tot commissaris der provinciale regering benoemd werden. De prefect van Neufchatel, die in hechtenis genomen zou worden, was het naar Val de Ruz ontkomen, waar hij de republikeinen verzamelde en met hen den pas van Valangin bezette. Dat Neufchatel zelfs door de personen die het bewaken moesten, in den steek gelaten werd, bewijst de omstandigheid, dat geen toegang tot de stad gebarricadeerd was, dat de wachters reeds in den nacht van den 3den de vlugt genomen hadden en dat zelfs de ingang van de haven onbewaakt bleef. Hoewel nu de bezetting van het slot aan niets gebrek had, was zij moedeloos. Wel stonden een aantal krachtige paarden gereed, maar het ontbrak aan manschappen, om de stukken te bedienen. Onder zulke omstandigheden kon de strijd van geen langen duur zijn. Alle aanvoerders van de koningsgezinden zijn gevangen, ook de graaf v. Pourtalès (hij kreeg een schot in den nek). Een jong officier, mede v. Pourtalès genaamd, is aan de gevolgen van zijne wonden overleden.

Zoo als meest altijd bij dergelijke gelegenheden het geval is, heeft men eenige ongeregeldheden te betreuren. Onder anderen is de drukkerij, waarop de koninklijke proclamatien gedrukt werden, verwoest.

Gisteren had de Fransche gezant eene langdurige bijeenkomst met den bondspresident; zoo men zegt, alleen om eenige mededeelingen betreffende den stand van zaken intewinnen. De onderneming was zoo geheim gehouden, dat zij had moeten gelukken, indien de aanhang van den heer von Pourtalès in het Canton sterker geweest ware. Men beweert echter, dat onderscheidene regeringen met het plan niet onbekend waren, waaruit het dagblad *La Suisse* ernstige verwikkelingen voor Zwitserland afleidt. Het is eene bewezene daadzaak, dat de inwoners van Neufchatel zich in massa tegen de onderneming verzet hebben.

Het aantal dooden en gewonden wordt verschillend opgegeven. Volgens sommigen tellen de koningsgezinden negen dooden en veertien gewonden; de republikeinen slechts enkele gewonden. Andere berigten geven 15 doode en 18 gewonde koningsgezinden op; weder anderen schatten het aantal gewonden op 30 man. Het aantal gevangenen wordt op 340 man begroot; 150 man ontkwamen het met de vlugt, o. a. de Meuron, die evenwel te Freiburg ingehaald en overgeleverd werd.

De bonds-commissarissen hebben bij eene publicatie de herstelling van den wettigen toestand aangekondigd en de inwoners uitgenoodigd om tot hunne gewone bezigheden terug te keeren. Ook de bergbewoners keeren naar hunne woonplaatsen terug.

SPANJE.

Madrid, 5 Sept. De *Gaceta* bevat het koninklijk decreet, waarbij de ontbinding der cortes wordt bevolen. Het is voorafgegaan van een uitvoerig rapport aan de koningin, waarin de ministers de gronden ontwikkelen, die hen bewogen hebben dezen maatregel aan de koningin aan te bevelen. Dit stuk is men aan de pen van den heer Rios Rosas verschuldigd. Het cabinet verwijt hoofdzakelijk aan de vorige cortes-vergadering, dat zij zich niet binnen de grenzen heeft gehouden, welke haar natuurlijk waren gesteld, dat zij alle grondwettelijke en organieke wetten heeft willen vernietigen en eene geheel nieuwe orde van zaken daarstellen, zonder zich te bekommeren om de hoofdbeginselen, welke tot dusverre in de spaansche constitutie waren aangenomen. De onmagt der cortes had geene andere oorzaak dan dit onwettig alvermogen. Dit moest dus ophouden en Spanje moest op zoodanige wijze weder op de constitutionele baan worden geplaatst, buiten welke men had gepoogd het te brengen door het misbruiken van de parlementaire magt. Wijders kondigt het cabinet duidelijk aan, dat zijne zending is terug te keeren tot de beginselen, door de cortes opgegeven, doch ook die te verbeteren. Het blijkt echter niet voldoende, of het voor de ontwikkeling dier beginselen de grondwet van 1845 of die van 1837 zal voorstellen.

Men wil, dat de leden van het cabinet het niet eens zijn omtrent de toepassing der wet op de desamortisatie. De meerderheid zou de uitvoering willen schorsen ten aanzien der geestelijke goederen, de ministers van financiën en marine zijn er bepaald tegen. Er is sprake van eene ophanden zijnde wijziging in het cabinet, waardoor beide laatstgenoemde ministers uit hetzelve zouden treden.

ITALIE.

Een brief uit Napels deelt eenige belangrijke bijzonderheden mede omtrent den toestand van dat koningrijk, volgens naauwkeurige officiële mededeelingen. In dien brief wordt ook als stellig verzekerd, zoo als trouwens reeds vroeger is gemeld, dat het uittreksel, hetwelk de *Köln. Zeitung* uit het antwoord van het napelsche cabinet op de nota's der westersche mogendheden gegeven heeft, geheel bezijden de waarheid is. Het geschil moet niet geschikt zijn, maar, wegens den verzoenenden geest van Frankrijk, geene ernstige gevolgen doen duchten. De oostenrijksche gezant, de heer von Hübner, werd den 4den September te Brindisi verwacht.

GRIEKENLAND.

De laatste berigten uit Athene zijn van 30 Augustus. Zij houden in, dat de dagbladen aldaar zich zeer ongunstig uitlieten over een werk van den heer Sigounolos, betreffende de bezetting van Griekenland door de geälliëerden. De schrijver had daarin op den voorgrond gesteld, dat de fransche troepen zich voortreffelijk hadden gedragen, en dat men vooral in de Piræus veel aan hen te danken had.

— Naar luid der te Athene uitkomende dagbladen, was een verschil ontstaan tusschen koningin Amélie en den franschen admiraal Bouet-Willaumiez, ter zake der vervanging van den militairen bevelhebber der stad. Dat verschil was zoo hoog geloopen, dat de admiraal, op eigen gezag en buiten voorkennis der Grieksche overheden, een bevelhebber had aangesteld.

TURKYE.

Met de *Thabor*, uit Constantinopel te Marseille aangekomen met berigten van 28 Augustus, verneemt men, dat Redout-kalé aan de Russen teruggegeven was. De schout-bij-nacht Houston Stewart was van Souchumkalé teruggekomen.

Er waren in de Turksche hoofdstad geruchten in omloop, van eene verandering van ministerie, als ook dat de Seraskiër vervangen zoude worden.

De heer de Thouvenel heeft ter eere van den heer v. Boutenieff een banket gegeven.

De Russen hebben de geheele Circassische kust bezet.

De pacha van Varna is in vrijheid gesteld, op voorwaarde, dat hij, daartoe opgeroepen wordende, voor de regtbank zal verschijnen, daar de behandeling zijner zaak nog niet is ten einde geloopen,

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven. 10 Aug. Hendrika, Verboek, Batavia.
13. Admir. van Kinsbergen, Bouman, Akyab.
14. Jacoba, Schaap, Akyab.
26. Columbine, Andresen, Batavia.
27. Jan Daniel, Hagers, Rangoon.
28. Kortenaer, Aalbong, Rangoon.
31. Cath. Maria, Gortmans, Akyab.
Hellevoetsluis. 9 Aug. Verden, Kopperman, Akyab.
10. Jacobus Martinus, Gagestein, Batavia.
15. Vrede, ter Brugge. H. Vincentius de Paulo, de Goot, Akyab.
Texel. 11 Aug. Zeenymph, Witsen Elias, Batavia.
13. Prins Maurits, Bart, Batavia.
Silistrie, Christi, Akyab.
15. Henriette Cornelia, Hartman, Batavia.
Derkina Titia, v. Zijp, Banjoewangie.
North Star, Nunn, Akyab.
16. Ackbar, Duncan, Akyab.
21. Australie, Stromberg, Akyab.
24. Walvisch, Schut, Batavia.
26. Philips van Marnix, van Duyn, Batavia.
29. Wilhelmina, Ihnen, Rangoon.
31. Hamburg, Boije, Akyab.
6. Sept, Laura en Adèle, Donema, Batavia.
Zierikzee. 26 Aug. Maria, van Wulven, Rangoon.
Vlissingen. 25 Aug. Walcheren, Ouwehand, Akyab (n. Midd.)

Vertrokken.

Brouwershaven. 18 Aug. Europa, Poort, Batavia.
19. Willem Barendsz, Jaski, dito
6. Sept. Geurtje en Maria, Bouroe Wels, dito
Hellevoetsluis. 9 Aug. Klazina, Browning, Hongkong.
10. Corn. Mathilda, Muntendam, Ceylon via Hartlepool.
11. Prinses Amalia, v. Rijn, Batavia.
18. Mary Goddard, Doelwijk, Swart, Batavia.
20. Min. Thorbecke, v. Duyn, dito
4 Sept. Commissaris des Konings v. d. Heim, Hoogenstraten, Van Bosse, Hageman, Batavia.
Texel. 6 Aug. Hendrina, Pompe, Batavia.
18. Johanna en Geertruida, Flens, dito
20. Triton, Dite, dito
22. Vriendentrouw, Grevelink, dito
1 Sept. Duiveland, Viersma, Witte Corneliszs. de Witt, Kruymel, Rabenhaupt, Ruhl, Batavia.
3. Elisabeth en Jacoba, Lucas, Akyab.
4. Phoenix, Johansen, Ceylon.
6. Maria Agnes, Bos, Batavia.

Zeilklaar.

Brouwershaven. 8 Aug. Zuid-Beveland, Soert, Batavia.
Texel. 7 Sept. Elisabeth Anthonia, Jansen, Batavia.
Anna Jantina, Siedenburg, China.
Vlissingen. 4 Sept. Maria Magdalena, Willenbrink, Sydney.

Vreemde Havens.

Aangekomen.

Londen. 8 Aug. Loevesteyn, Schaap, Adelaide.
Jacoba, Jasper, Batavia.
Liverpool. 24 Aug. Jan Pieterss. Koen, Verloop, Amsterdam. om voor Batavia te laden.
Shields. 26 Aug. Maasstroom, Mellema, Hamburg. om voor Hongkong te laden.
Hartlepool. 12 Aug. Cornelia Mathilda, Muntendam, Rotterdam. vertrok 29 n. Ceylon.
Cuxhaven. 16 Aug. Ellen, Lindeman, Batavia.
Gothenburg. 29 Aug. Amazon, Dannberg, Batavia.
Stockholm. 9 Aug. Attalante, Sahlberg, Batavia.
16. Wilh. Maria, Gentschow, Soerabaya.
23. Equator, Söderberg, Batavia.
[illegible], Linck, dito
Bordeaux. 24 Aug. Caractacus, Tylward, Indie.
St. Helena. 29 Junij. Salatiga, Besier, Banjoewangie. vertrok n. Amsterdam.
11. Julij. Saga, Christiansen, Batavia. vertrok n. Porto Rico.
14. H. Willebrordus, de Boer, Tjilatjap (n. Schiedam.)
Whampoa, Kramer, Batavia. vertrok 15 n. Rotterdam.
Adelaide, Rönning, Batavia, vertrok n. Falmouth.
Aletta Augusta, Tinholt, Akyab. vertrok 16 n. Amsterdam.
16. Louisa, Doetjes, Samarang. vertrok 17 n. Bremen.
Elise, Kruse, Soerabaya. vertrok 16 n. Stockholm.
17. Louisa Kroonprinses van Zweden, van der Linden, Batavia. vertrok 18 n. Amsterdam.
Simonsbaai. 26 Junij. Zaanstroom, Hofker, Liverpool. vertrok 5 Julij n. Sydney.
3 Julij. Diana, Wilters, Batavia (n. Amsterdam.)
Rio-Janeiro. 3 Julij. Constantia en Elisabeth, Antw. (n. Batavia.)
San-Francisco. 13 Julij. Jan Hendrik, de Jong, Hongkong.

Vertrokken.

Liverpool. 19 Aug. Drie Vrienden, Anderson, Batavia.
Glasgow. 6 Aug. Pioneer, Ingleton, Batavia en Singapore.
Hartlepool. 16 Aug. Jeannette Corn., v. d. Hoeve, Hongkong.
Sunderland. 1 Sept. Princess Royal, ..., Batavia.
Cuxhaven. 9 Aug. Imilia Brons, Muller, Melbourne.
20. Maasstroom, Mellema, Hongk. via Newc.
St. Nazaire. 31 Aug. Ardent, Rabolse, Java.
3 Sept. Felicie, Feillet, Batavia.
Livorno. 22 Aug. Lewe van Nyestein, Borchers, Batavia.
St. Helena. 14 Julij. Nederwaard, Kwakkelstein, (v. Colombo) Amsterdam.
Vertrouwen, Pot, (v. Java) Dordrecht.
Simonsbaai. 5 Julij. Amerika, Zeeman, (v. Batavia) Amsterd. na geëindigde reparatie.
Falmouth. 11 Sept. [illegible] Seleo, de Boer, Batavia.

Zeilklaar.

Londen. 30 Aug. Magda, Osterberg, Batavia.
2 Sept. Richard Thornton, Dallas, dito

In Lading.

Cardiff. 21 Aug. California, de Wijn, Melbourne.

Gepasseerd.

St. Helena. 16 Julij. Madura, Uil, Rangoon n. Rotterdam.
17. Davo, Wijtenhorst, Soerabaija n. Rotterdam.

Schepen in Lading.

Rotterdam. Batavia, Adriana Petronella, Brocz. — Mary en Hillegonda, Prater. — Bezoekie, Lammerts van Bueren. — Ouderkerk a/d. Amstel, Kramer. — Hendrika Bertina, Meppelder. — Sophia Koningin der Nederlanden, Klein. — Admiraal van Kinsbergen, Bouman. — Wassenaar, Kramer. — Hollandia, Wap. — Batavia, Samarang en Soerabaya, Delft, van Geelkerken. Batavia, Samarang en Soerabaya, Christiaan Huygens, N. N. — IJssel, Visser. — Hongkong, Eva Johanna, v. Bochove.

Amsterdam. Batavia, Zeenymph, Witsen Elias. — Margaretha Johanna, Rolufs. — Petronella Catharina, Hagen. — Batavia en Samarang, Nederland, Huidekoper. — Batavia en Soerabaya, Factorij, Jansen. — Provincie Drenthe, Bekkering, Batavia, Samarang en Soerabaya, Cornelia, Jaski. — Laurentius en Emilia, Knappert. — Twee Jeanne's, Noordziek. — Louise, Buys Jr. — Padang, Admiraal de Ruyter, Tjebbes. Hongkong, Amazone, Abbink. — Bombay, Alida Maria, de Vries.

Aangekomen Passagiers.

Per Walvisch, kapt. Schut:
Van Java, de luitenant 1e klasse G. Gersen, de luit. 2e kl. M. J. Bijleveld, F. H. J. Troester en J. W. Rinkes.
Per Derkina Titia, kapt. van Zijp:
Van Banjoewangie, de heer T. A. F. van der Valk, echtgenoot en 2 kinderen; de heer G. Nilaut Bannier; de jonge heer H. Tussenbroek.

Vertrokken Passagiers.

Per Hendrina, kapt. Pompe:
Naar Batavia, de heer J. A. Blom.
Per Johanna Geertruida, kapt. Flens:
Naar Batavia, de heeren Ketler en J. Bekker.
Per Vriendentrouw, kapt. Grevelink;
Naar Batavia, de heer H. Prange, onderwijzer en de heer D. Ples, adsistent bij de koffijkultuur.

Kort Handelsberigt.

Rotterdam, 8 September. Koffij. Gedurende de vorige maand bleef de markt in eene zeer vaste positie verkeeren. Door voortdurende vraag zoo voor binnen- als buitenlandsche behoefte ruimde de voorraad in de 2de hand meer en meer op, en werden de aanbiedingen steeds geringer. De prijzen bleven ferm gesouteneerd, doch eene verdere rijzing werd door de ophanden zijnde veilingen der N. H. M. tegengehouden. Goed ordinair Java bedong 32 1/2 c. en was zelfs moeijelijk zoodanig te bekomen, terwijl goed blanke soorten tot 34 à 35 1/2 c. opruimden.

Ruwe Suiker. Van dit artikel hebben wij alleen eene genoegzaam voorbeeldelooze stilte in dit saizoen te berigten. De prijzen gingen op alle markten terug ca 5 à 8%, zonder belangrijke zaken, en zulks niettegenstaande de opinie voor het najaar overal niet ongunstig was, en ook nog niet is, doch de consumenten herinneren zich nog met angst, de gevolgen der te groote rijzing van 1855 zonder omstandigheden in aanmerking te nemen. Aanvoeren bleven algemeen uit, en uit een en ander volgde eene finale stagnatie in zaken, welke waarschijnlijk door de veiling van slechts 41700 kr. 22 September alhier wel afgebroken zal worden. De ware stand van prijzen is dus niet te bepalen tenzij door eenige verkoopen van Surin, welke van / 3 à 4 lager zijn dan einde Julij, alhier werden daarvan slechts 90 vaten verkocht, en noteeren wij bruin tot geel ƒ 32 à 36 1/2; in andere soorten ging niets om.

Thee. Gedurende de vorige maand zijn 336/4 k. Kysow Gongo tot 94 à 99 c. verkocht. In de gesteldheid der markt is geene verandering. De voorraad op 1 dezer in de 1ste hand bedroeg 10200/4 k., tegen 8730/4 k. in 1855.

Rijst. Dit artikel bleef in eene gedrukte stemming, echter hebben de prijzen weinig of geene verandering ondergaan.

Zoo wel voor uitvoer als consumtie is de aftrek zeer gering, waardoor in gepelde soorten niets van belang omgaat. De geruchten wegens de aardappelen-ziekte, waarvan wij in onze vorige gewag maakten, hebben zich niet bevestigd. Dezelve schijnt althans bij ons te lande van weinig betekenis te zijn, zoodat dit voor de mindere klasse zoo onontbeerlijk levensmiddel een ruimen oogst belooft.

Specerijen bleven met zeer weinig handel genoegzaam op de vorige prijzen. Peper is schaarsch, doch blijft in de 2de hand tot 30 c. te koop.

Van *Java* Tabak valt wederom niets bijzonders te vermelden. Goed brandend dek en omblad gevraagd, doch zeer weinig voorhanden. zoodat nieuwe toevoeren verlangend te gemoet worden gezien.

De omzettingen in Huiden waren onbelangrijk door gebrek aan voorraad, zijnde nog opgeruimd: 1500 Oost-Indische per *Schelde*, tot 551/2 c; 1207 dito per *Jannetje*, tot 54 c.; 694 dito per *dito* tot 541/4 c., alles bij de N. H. M., benevens 1908 buffel-huiden, per *Maria Anna*, bij particulieren; de prijzen waartoe die verkocht zijn, zijn niet bekend. Onze eenige voorraad bestaat nu uit 104 *Moulmain* Huiden. De vraag voor Huiden blijft aanhouden, en zullen de verwacht wordende partijen wederom een coulante verkoop te beurt vallen.

Banca Tin. Vóór de veiling werden nog verkocht ca. 1000 bn. tot ƒ 751/2. De veiling van 7 Augustus, ten bebrage van 167,382 blokken, liep coulant af tot den avarijprijs van ƒ 731/2. Sedert de veiling zijn verkocht 2200 bn. tot ƒ 74, 1200 bn. tot ƒ 741/2, 400 bn. tot ƒ 743/4 en 100 bn. tot ƒ 75. De buitengewone afleveringen in Augustus van ruim 63,000 blokk. hebben de zeer gunstige stemming, die voor het artikel bestond, bevestigd. zoodat men eene verdere rijzing in de prijzen te gemoet ziet.

Java Indigo blijft voortdurend in eene gunstige stemming. Tot vaste prijzen werd de voorraad van particulieren in de 1e hand opgeruimd. Sedert werden weder ca. 170 kisten voor particulieren aangevoerd, welke nog niet aan de markt zijn gekomen. Daar de vraag blijft voortduren zullen deze partijen een goede markt vinden.

Campher blijft vast; er bestaat vraag, maar koopers en verkoopers kunnen niet tot elkander komen; voor Japansche zoude men 55 c. moeten betalen, voor Chinesche 52 à 53 c, op 18 dezer worden door de N. H. M. 455 Tobben geveild, hetgeen de markt op nieuw zal regelen. Tamarinde. Goede kwaliteit niet onder ƒ 13 te koop. Cubeben. Nominaal 65 c. Lange Peper onder 23 c. niet te bekomen. Het artikel neigt tot beterschap. Radix Galanga met veel handel voor exportatie, ca 12000 kil. werden omgezet tot oploopende prijzen van ƒ 20 à ƒ 22; onder ƒ 23 is niet meer te koop. Steranijs nominaal 53 à 54 c. Cassia Lignea blijft vast op prijs en bedingt 63 c; op 18 dezer worden 2100 kn. door de N. H. M. geveild. Cassia Vera en Cassia Tigublas flaauw. De voorraad is belangrijk en er gaat niet af. Op de meervermelde datum worden door de N. H. M. 2588 pakken, diverse sorteringen, geveild, die getaxeerd zijn op 13 à 30 c. naar kwaliteit. Oleum Cassiae veel gevraagd en met ƒ 8 betaald; onder ƒ 8,50 à ƒ 9 is niet te koop en verdere rijzing is niet onwaarschijnlijk. De voorraad is belangrijk verminderd. Oleum Cinnamomi, Java. (Kaneelolie.) 25 dezer worden 72 flesс. door de N. H. M. geveild; zij zijn op ƒ 5 per once getaxeerd. Oleum Nuc. Moschati expressum (Notenzeep). Van 42 kn. op gelijken datum door de N. H. M. te veilen, wordt de eerste soort 95 à 100 c., de tweede 90 à 95 c. getaxeerd. Gum Damar is veel flaauwer; er gaat niet om;

Gum Benzoë stil, intusschen bestaat er meer navraag; de 50 kisten door de N. H. M. den 18den dezer te veilen zijn mooije secunda en getaxeerd 100 à 105 cts. Gum Elastic gevraagd en goed te verkoopen; prima kwaliteit bedingt ƒ 41, de gewone soort ƒ 40. Gutta Percha stil, goed middel is voor ƒ 40 aan de markt. Paerlmoerschelpen. De 150,000 stuks, den 27sten ll. door de N. H. M. geveild, werden coulant verkocht, de groote tot 73 à 75 1/2 c., de kleine tot 96 1/2 c.

Bindrotting weinig aangebragt en zonder handel. De voorraad bij de N. H. M. in alle havens bedraagt heden 135, 448 bossen en bij particulieren alhier 500 bossen.

Arak. In de afgeloopen maand hadden alhier geene afdoeningen plaats, terwijl dezelve te Amsterdam bestonden uit: 50 legg. per *Twee Jeannes*, tot ƒ 223 1/2; 50 legg. per *Electra* en 30 legg. per *Anna en Elise*, beide zeilende; deze vermoedelijk tot ƒ 225.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van	Datum	Naar
October	24	Engelsch	Stornoway	B. Hart	Shanghaij	20 Sept.	Londen.
»	25	Peruviaan	Miceno	A. Mazeres.	Whampoa	9 »	Callao
»	21	Nederlandsch	het Schoonverbond	D D Borchers	Amsterdam	4 Julij	Batavia.
»	[illegible]	[illegible]	[illegible]	J. B. Ryken	Batavia	19 Oct	Tjilatjap
»	—	»	Vijf Vrienden.	C. Johan	Samarang	14 »	Amsterdam.
»	22	Bremen	Anna Laege	J. D. Raschen.	Batavia	21 »	Nederland
»	23	Engelsch	schip, J. K. L.	Stamper	Singapore	29 Sept.	Londen.
»	—	Pruis	Duisburg	J. F. Meyer	Soerabaya	14 Oct.	Bremen.
»	24	Nederlandsch	Marinus Willem	P. v. Duyn	Batavia	23 »	Rotterdam.
»	25	Engelsch	Mimosa	J Kemp	Shanghaij	22 Sept.	Londen.
»	—	»	Dumpieschine	J. Dickson.	Singapore	23 »	Liverpool
»	27	Amerikaansch	Hijdra			6 Oct.	Boston.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum		Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van	Datum	Agenten
Oct.	25	Nederlandsch	schip	Biesbosch	J. H. Mugge	Londen	4 Julij	B. Kopersmit en co.
»	—	Nederl Indisch	bark	Kalimanten	Goesti Tasim	Bandjermassing	27 Sep	D. N. Buys en co.
»	—	»	»	Marzoek	Sech bin Salim	Riouw	29 »	B. J Jacobs.
»	—	»	»	Ana Serie	Sech Bakreso	Padang	16 Oct.	»
»	—	Fransch	schip	Union	A. le Bozec	Havre	17 Julij	G. Spermondt en co.
»	—	Amerikaansch.	»	Panama.		Boston		Dummler en co.
»	26	Nederlandsch.	»	President Plate	C. C. Hansen	Cheribon	20 Oct.	Landberg, Bezoet de Bie & co
»	27	»	»	Louisa Princes der Nederlanden	D. A Floryn	Liverpool	26 Julij	Anderson Tolson en co
»	—	Nederl Indisch	stooms.	Koningin der Nederlanden.	J. Prins.	Singapore	23 Oct.	Maclaine, Watson en co.
»	—	Zweedsch	brik	Emilie	W. W. Wulff	Stokholm		Metzendorff, Wilmans en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum		Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Naar
Oct.	25	Nederl. Indisch	bark	Fathool Rachman	Said bin Segaf	Bandjermassing.
»	26	»	brik	Passekan	Liw Kitjiang	Pecalongan.
»	—	»	bark	Soedul Gair	Sech Bargebo	Padang.
»	27	Nederlandsch	»	Jan van Brakel	D. de Roeser	Soerabaya.
»	—	Nederl. Indisch	»	Ellen	J. Winter	Samarang.
»	—	»	»	Alnoer Salim	Hadjie Amin	Singapore.
»	28	»	stooms.	Padang.	B. J. Schipper	Bencoolen en Padang.
»	—	»	»	Banda	C C. L. Neyts.	Samarang en Soerabaya.
»	—	Nederlandsch	bark	Tryntje Fenna	des Ruelles	Soerabaya.
»	—	»	»	Johannes Antonius	W. van Hees.	Samarang.
»	—	Nederl. Indisch	brik	J. C. Ross	J. G. C. Ross	Cocos-Eiland.
»	—	Fransch	schip	Marie Gabrielle	Th. Nicolas	Nantes.
»	—	Hanover	brik	Amisia.	T. Arends	Singapore.
»	29	Nederlandsch	bark	Josephina Bernhardina.	W. N. van Lendonk	Nederland via Soerabaya.
»	—	Nederl Indisch	»	Oey Sinjo.		Pecalongan.
»	—	»	stooms.	Koningin der Nederlanden	J. Prins	Samarang.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Bestemming	Agenten
Nederlandsch	schip	Johannes Hendricus Ferdinand	G. H Lodewyk		G. Spermondt en co.
»	bark	Jacoba Christina *	J. C. Berk	Nederland.	Haager en Schuurman.
»	schip	Schoonverbond	D. D. Borchers	Soerabaya	» »
»	bark	Jan van Schaffelaar *	F. van Hees	Amsterdam	van Ommeren, Rueb en co.
»	schip	Vooruit *	W. C. Kool		»
»	bark	Jan van Brakel	Van Woning		»
»	schip	Honingbij	A. M. van Marion	Cheribon en Indramayoe.	Landberg Bezoet de Bie en co.
»	bark	Arlequin	J. van Mechelen		Tiedeman en van der Berg.
»	brik	Princes Amalia	W. Groeneveld.		»
»	bark	Atlas	Bakker	Nederland	E. Moormann en co.
»	schip	Biesbosch	Mugge		B. Kopersmit en co.
»	»	Stad Leyden	Ruige	Samarang.	Dummler en co.
Nederl. Indisch	bark	Sara Eleonora *	D. Schuimer	»	C. Bahre en G. Kinder.
» »	»	Said Maskoor *	Hadjie Jenal		D. N. Buys en co.
» »	»	Kalimanten	Goestie Tasin.		»
» »	»	Yaroesie *	Said Alhubasey		B. J. Jacobs.
» »	bark	Anna Serie *	Sech Bakreso	Soerabaya.	»
Engelsch	»	Gaudiola *	Stambridge	Nederland	E. Moormann en co.
»	»	Nile *	W. Lannel	Singapore.	Martin, Dyce en co.
Zweedsch	bark	Anna Charlotta *	T. J. Brogren	Zweden	Tolken, Voigt en co.
»	brik	Emilie *	W. W. Wulff		Metzendorff, Wilmans en co.
Hamburgsch	schip	Europa *	Vogler		»
Amerikaansch	bark	Panama *		Amerika via Padang	Dummler en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct.	16	N. I.	bark Naga Laut . . .	Wentholt . .	Batavia.
»	17	»	stooms. Langan Lamongan.	T. Deighton .	»
»	—	Eng.	schip Carolina Coventrij.	D. Koeman .	Soerabaya.
»	18	N. I.	stooms. Padang . . .	J. Schipper .	»
»	20	»	bark Ing Lie	Kwee Koga .	Riouw.
»	21	»	bark Gouw Sien . . .	Oeij Ang Kie.	»
»	—	Ned.	bark Maria Elise . . .	van der Putte.	Batavia.
»	23	»	bark Fortuna	M. de Lignij.	»

Vertrokken Schepen van *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct.	17	N. I.	bark Djoen Goan . . .	Liem Gauw Kie.	Riouw.
»	—	Frans.	Alphonse Nicolas Cezard.	L. Bozee . .	Soerabaya.
»	18	Ned.	schip Admiraal Piet Hein.	Hazewinkel .	»
»	—	»	bark S. van Heel . . .	van der Waal.	Nederland.
»	19	Frans.	schip Maria Gabriel . .	J. Nicolas. .	Batavia
»	—	Eng.	schip Monarch. . . .	Melville . ,	China.
»	—	Deens.	bark Danmark	C. C. Koch .	»
»	—	Ned.	Staatsraad van Ewijck .	F. D. Winter.	Soerabaija.
»	—	N. I.	stooms. Padang . . .	Schipper . .	Batavia.
»	20	»	stooms. Langan Lamongan	T. Deighton .	»
»	21	Ned.	bark Solo	v. d. Meulen.	Soerabaija.
»	—	N. I.	schoener Bientang Toedjoe.	Steevensz . .	Riouw.
»	—	»	bark Tjai Lieng . . .	Ko Djak Kie.	Tegal.

In lading liggende Schepen te *Samarang*.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl Indisch	bark	Bientang Anam	S. van Hulstyn . .	. . . .	Gezagvoerder.
Nederlandsch .	»	Alcor	F. J. van Oppen . .	Nederland	Dorrepaal en co.
»	schip	Tonia	C. F. Zeeman . . .	China	B. Kopersmit en co.
Zweeds		Kroon Prinses	C. E Bothen . . .	Nederland	Mac Neill en co.
Nederlandsch .	bark	Nederland en Oranje	L. van der Plas . .	»	B. Kopersmit en co.
»	»	Nederland	F. Ruiter	»	Dorrepaal en co.
Nederl. Indisch	»	Alnoer	Sech bin Said . . .	Batavia	Gezagvoerder.
» »	bark	Marianna Authoinette	J. C. Lebert . . .	»	B. Kopersmit en co.
» »	»	Naga Laut	Wentholt . . .	. . . .	»
Engelsch . .	schip	Carolina Codentry	B D. Freeman . .	Holland	C. Damnitz en co.
Nederl Indisch	bark	Ing Lie	Kwee Koja	. . . .	Gezagvoerder
Nederlandsch .	»	Maria Elise	van der Putte. . .	Soerabaija	C Damnitz en co.
»	»	Fortuna	de Ligny	. . . .	B Kopersmit en co.
Nederl Indisch	»	Goan Sing.	Oei Ang Kie . . .	. . . .	Gezagvoerder.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct.	18	N. I.	schooner Masshoer . .	Edroos . . .	Uitzee terug.
»	—	»	Maria Adolfina. . . .	A. Blom . .	Samarang.
»	23	»	Fathool Haer	Molahaila . .	Batavia.
»	—	»	Fathool Moebarak. . .	Hajdie Meeda.	Ternate.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct.	16	N. I.	bark Djeilanie	S. M. b Alie	Palembang.
»	17	»	stooms. Padang . . .	B. J Schipper	Batavia.
»	18	»	bark Nauwan Eljeesoor.	J. C. Monteiao	Banka.
»	—	»	» Asultanie . . .	S. M. b. Segaf	Singapore.
»	19	Ned.	» Scheveningen . .	J. K. Annokke	Nederland.
»	—	»	schip Willem I . . .	J. F Niedfeld	»
»	20	»	» Oost India Pakket	W. Postma. .	»
»	21	N. I.	bark Kiem Tjangthaij .	Tjoa Kow. .	Balie (Amp.)
»	—	»	schoen Kiem Ingsoen .	Ho Kongpoei.	» (Bad.)
»	—	»	brik Rachmanie . . .	Osmanbahasoan.	Samarang
»	—	Ned	bark Koning en Vaderland	van Bruggen.	Nederland.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch	kotter	Eduard	Bageng	Batavia	Gezagvoerder.
» »	»	Kiem Tjang Thaij	Tjoa Kow	Balie	»
» »	schoen.	Masshoor	S. A. K. b. A Edroos.	Batavia	»
Nederlandsch .	schip	Maria Adolfina	A. Blom.	Nederl en Pasoer. . . .	P. Kervel en co.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA

van den 22 tot en met den 27 October 1856.

Met het N. I. stooms. *Koningin der Nederlanden*, kapt *Prins*, de heeren *Willems* en *Echtgenoot, van der Ven* en *familie, Kuipers, van Deventer, Joakim*, wed. *van der Smissen* en *kinderen*, van *Singapore.*

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA

van den 17 tot en met den 29 October 1856.

Met het N. I. stooms. *Koningin der Nederlanden*, kapt. *Prins*, Mejufvr. *Sterlock*, Mevrouw *McMillan, D. Maclaine, C. Schultze, H. Meister, P. J. F. Cassalette*, Mevrouw de wed. *Loth* en *familie*, Mejufvrouw *S. Mauritsen, H. L. de Lyon, G. S. C. Rose*, Mr. *A. J. Bake*, en *familie*, naar *Samarang* en *Soerabaija.*

Met het N. I. stooms. *Padang*, kapt. *Schipper*, de heeren Mr. *F. C. Fievez* en *Echtgenoot, G. van Asselt, J. F. Tentes* en *Echtgenoot, B. A. Willems*, naar *Padang.*

Met het N. I. stooms. *Banda*, kapt. *C. C. L. Neyts*, de heer *G. J. C. Kolff*, naar Samarang.

Overland de heer *J. J. Blanchenhagen* en *familie*, naar *Soerabaija.*

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den 22 tot en met den 25 Oct.* 1856.

AANVOER.

Van Zweden per Zw. schip *Anna Charlotte*, gez. Ambrosius. agt. Tolken Voget en co.

14 vn. teer. 18 speeren. *Agenten.*

Van Samarang en Pecalongan per ned. schip *Jacoba Christina*, gez. Bork. agt. Haager en Schuurman.

3000 ps. koehuiden. 20,838¾ ℔ indigo. 90 pic. rotting. $6006^{90}/_{100}$ pic. suiker. *N. H. M.*

Van Soerabaya, Grissee, Sumanap en Samarang per ned. ind. schip *Soedulgair*, gez. Sech Alie bin Aboebakar Bergebo.

78 ks. div. manufacturen. *N. H. M.*
48 kn. cognac. *Platen.*
5 vn. corralen. *Moormann en co.*
1½ pic. gadeeng. 4 ps. zijde plangies. *Gezagv.*
460 ps. balken. *Maclaine Watson en co.*
1 kt. chitzen. 2½ cod. slendangs. 9 do. kleedjes. 10 pakk. garen. 1 cod. zijde plangies. 1 pic. koperwerk. *Said Alie bin Abdul Rachman.*
3 ks. lijnwaden. *Sech Aboebakar Djoebedie.*

Van Pamanoekan per ned. ind. schip *Srie Billiton*, gez. Saloe.

$252^{90}/_{100}$ pic. koffij. *Hofland.*

Van Nederland per ned. schip *Honingbij*, gez. v. Marion. agt. Landberg Bezoet de Bie en co.

40 ps. legg. arak. *G. Suermondt en co.*
25 ps. legg. arak. 300 vs. boter. *Agenten.*
20 bn. garen. *Bahre en Kinder.*
30 ks. spiegels. 6 do. kramerijen. 3 do. manufact. 2 bn. woll. manufacturen. *Pandel en Stiehaus.*
10 bn. .... 8 kn. papier. *Lange en co.*
100 ankers, groentens. 12 keld. zuren. 37 ks. vruchten. 5 kn. papier. 20 leggers. 19 ks. manufacturen. *v. Ommeren Rueb en co.*
1 ks. dekens. *Tolken Voget en co.*
9 ks. .... *Andreas en co.*
12 ks. bijbels. *v. Charante.*
2 ks. modewaren. *Thebe Terville.*
7 ks. wijn. *Schierbrandt.*
30 ps. saucijs de bologne. 25 ps. ger. vleesch. 50 do. ossen tongen. 4 kn. wijn. *Gezagv.*

Van Sumbawa per ned. ind. schip *Fathoor Rachman*, gez. Said Alie bin Achmat Alhadie.

211 paarden. $3^{25}/_{100}$ pic. was. *Said Aloewie Satrie.*

Van Riouw per ned. ind. schip *Thee Goan*, gez. Liem Tekan.

$832^{62}/_{100}$ pic. gambier. $20^{00}/_{100}$ do. witte peper. 55 do. boombast. 2700 ps. sp. matten. *Order.*

Van Palembang per ned. ind. schip *Faidool Rachman*, gez. Said Abdulla bin Hassan Segaf.

3 ks. doerias. $363^{14}/_{100}$ pic. rotting. 72 do. dammer. 26 do. was. *N. H. M.*
25/m. dakpannen. $8^{40}/_{20}$ corg. ambalohout. 3½ do. houtwerken. *Gezagvoerder.*
$1^{60}/_{100}$ pic. was. 55½ corg. houtwerken. *Abdul Hamid.*
5¼ pic. kemerie-olie. 1 corg. schrijfkisten. 11½ do. houtwerken. *Said Hoesin Aijdiet.*
10 corg. houtwerken. *Said Sech bin Aloewie.*
$11^{20}/_{100}$ pic. djarak-olie. $7^{10}/_{100}$ do. kemerie-olie. *Ong Jengseeij.*
$5^{04}/_{100}$ pic. was. *Sech Said Alian.*
14 corg. houtwerken. *Abdul Hamid.*
34 ps. rotting-matten. *Mander.*
14¼ corg. houtwerken. *Sech Moh. Friet.*
2 corg. houtwerken. 1 do. arab bijbels. 1 kt. chin. thee. *Sech Awab.*

Van de Cocos Eilanden per ned. ind. brik *J. C. Ross*, gez. Ross. agt. Adam en co.

31 vn. olie. 250/m. klappers. *Agenten.*

Van Cheribon per ned. ind. schip *Oeij Sinjo*, gez. Kwee Samiang.

90 pic. koffij. *Gouvernement.*
$4302^{21}/_{100}$ pic. suiker. 20 vn. arak. *Paine Stricker en co.*
56 vn. arak. *Martin Dyce en co.*
540 pic. rijst. 2 ps. rotting-matten. *Gam Enghoeij.*
18 stoelen. *Gezagv.*

Van Pecalongan per ned. ind. schip *Passekan*, gez. Lim Ketjiang.

$150^{20}/_{100}$ pic. tabak. *Lim Kimlok.*
$508^{64}/_{100}$ pic. suiker. *Paine Stricker en co.*
$1087^{52}/_{100}$ pic. suiker. *van Ommeren Rueb en co.*
6 coll. batikkleedjes. 1 pak soekin. 1 kt. chitzen. 30 pic. klapp. olie. 1 md. houtskool. 1 kt. aardappelen. *Gezagv.*

Van Cheribon per ned. ind. schip *Ellen*, gez. Winter. agt. Kopersmit en co.

554 krandj. suiker. *Paine Stricker en co.*
57 krandj. suiker. *Busing Schröder en co.*

Van Soerabaya en Samarang per ned. ind. stoomb. *Padang*, gez. Schipper. agt. Cores de Vries.

2 vn. vleesch. 6 bn. madapollams. 4 ks. gedr. katoen. 5 do. slendangs. *Order.*

Lading van Samarang voor Soerabaya.

5 pakk. leder. 1 kt. veeren. $18^{6}/_{10}$ cod. java tabak. 2 ks. halsters. *Order.*

UITVOER.

Naar de Golf van Perzie per ned. schip *Senior*, gez. Swart. agt. Bahre en Kinder.

4882 pic. suiker. *Said Aloewie Satrie.*
4201 pic. suiker. 870 ℔ cochenille. 100 ps. stroomatten. 2400 do. goenie-zakken. *Gasper en co.*
20 pic. rotting. 30 do. sapanhout. uit entrep. *Agenten.*
20 keld. genever. uit entrep. *v. Ommeren Rueb en co.*
14 bn. zakken. uit entrep. *Andreas en co.*
19 bn. garens. uit entrep. *Andersen Tolson en co.*
4 ks. diversen. 3 corg. stroomatten. *Said Aloewie Satrie.*

Naar Nederland via Soerabaya per Eng. schip *Antagonist*, gez. gez. Ed. Blake. agt. Busing Schröder en co.

4110 pic. rijst. 176 do. rotting. 26 ks. kajoepoetie-olie. *Agenten.*

Naar Nederland via Samarang per Zw. schip *Oscar I*, gez. Mock. agt. Busing Schröder en co.

4485 pic. suiker. 167 do. rotting. 196 legg. arak. 899 ps. koehuiden. *Agenten.*
2 vn. vleesch. *Tolken Voget en co.*
15 zakk. beschuit. *Busing Schröder en co.*

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Neerlands Koningin*, gez. Geerling. agt. v. Ommeren Rueb en co.

400 pic. tin. 120 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Palembang per praauw Perriesch, gez. Hamsa.

6 ks. sarongs. *Said Moh. bin Alie.*
3 ks. parapluien. *Said Oemar Mochtar.*

Naar Bandjermassing per ned. ind. schip *Fathoel Wahap*, gez. Sech Abdulla Betjoen.

30/m. pinang noten. *Aan boord gebleven lading.*
4 ks. geel-katoen. uit entrep. 1 kt. karaffen. 50 vs. verf. *Gezagv.*

Naar Soerabaya per ned. ind. schip *Goan Sien*, gez. Oeij Aagkie.

$926^{19}/_{100}$ pic. gambier. $26^{27}/_{100}$ pic. zw. peper. 46 zakk. ambalo. 16 ks. vuurwerk. 14 do. pajongs. 82 zakk. koriandersaad. 4 ks. gouddraad. 2 vn. lijn-olie. 1 kt. kramerijen. *Gezagv.*
zijnde aan boord gebleven lading van Singapore en Riouw.

Naar Nederland via Tjilatjap per ned. schip *Rembrandt v. Rhijn*, gez. v. Wijngaarden. agt. Haager en Schuurman.

Lading voor Nederland.

300 pic. tin. 70 do. rotting. *N. H. M.*

voor Tjilatjap.

20/m. goenie-zakken. 2 ks. slendangs. 1 do. kain pandjangs. 2 do. chitzen. 1 pakje monsters. *N. H. M.*
18 coll. gouv. goederen. 14 stav.½ ijzer. *Gouvernement.*
3 ks. vruchten. 3 do. siropen. 1 do. pruimen. 2 do. provisien. 1 do. crèpé-kruid. 1 do. zakk. hagel. 1 do. percussions. 12 lamp. bollen. 1 ks. lamp. glazen. 1 do. lampen. 1 do. theeservicen. 1 do. waschstellen. 5 vs. boter. 5 hammen. 1 kt. kleinigheden. 1 kt. speelgoed. 1 do. eau de cologne. 1 do. broekengoed. 2 do. glazen. *Vaupel en co.*
2 vn. bier. 1 kt. limonade. 1 do. blikwerk. 1 do. brandy. *van der Meulen en co.*
1 vat haantjes bier. 1 kt. diversen. 2 md. suiker. *L. Meijer.*
3 fusten lijn-olie. 2 vn. menie. *Tiedeman en v. d. Burg.*
1 kt. eau de cologne. 1 do. kazen. 10 vs. boter. *Landberg en Zoon.*
50 pic. zw. ijzer. 1 kt. neteldoek. 1 do. kramerijen. *Moormann en co.*
20 ks. provisien. 10 vn. bier. 6 md. provisien. 1 kt. kleederen. *Paine Stricker en co.*
9 vn. spijkers. 3 do. teer. 30 keld. genever. [illegible] matten. *Landberg en Zoon.*

Naar Samarang en Soerabaya per ned. schip *Maria Elise*, gez. H. v. d. Putte. agt. Moormann en co.

35 coll. manufacturen. *B. v. Leeuwen en co.*
323 ks. manufact. 100 vs. boter. 100 md. bier. 875 blokk. sink. *Moormann en co.*
27 coll. manufacturen. *Pitcairn Syme en co.*
Zie verdere lading voor Samarang en Soerabaya. Java-Bode dd. 15 Oct. 1856 no. 83.

Naar Nederland via Tjilatjap per ned. schip *Buitenzorg*, gez. Rijken. agt. de Weerdt Ruyl en co.

80 pic. rotting. 350 do. tin. *N. H. M.*

Lading voor Tjilatjap.

1 kt. diversen. *Agenten.*
1 kt. papier. *van Haren Noman en Kolff.*

Naar Nederland per ned. schip *Marinus Willem*, gez. P. v. Duijn. agt. Maclaine Watson en co.

$111^{81}/_{100}$ pic. rotting. [illegible] do. suiker. 6 do. koffij. *Mac Neill en co.*
[illegible]
20 pic. rotting. *Agenten.*
4282 pic. rijst. *G. Suermondt en co.*
40 pic. kaneel. 16 ks. jap. was. 454 ps. buffelhuiden. [illegible] kajoepoetie-olie. *Bahre en Kinder.*
2 coll. diversen. *Gouijn.*

Naar Pamanoekan per ned. ind. schip *Almanseer*, gez. Said Alie bin Djen.

4 ks. toiletten. 1 do. medicijnen. 1 do. beschuit. 1 kop. ketel. 1 vogelkooi. *Hofland.*
1 kt. kruid. 12 vs. boter. 1 kt. hang-lampen. 2 keld. genever. 1 pak bezems. 1 doz. madera. 1 vat klapp. olie. *John Pryce en co.*
2 ks. leder, 3 do. aardewerk. 2 do. bier. 1 do. kantoorbehoeften. 3 do. provisien. 5 koffers en 2 pakk. kleederen. 1 trommel. 1 ledikant. 1 bultzak. 1 pak bezems. 2 ks. tafel-goed. 1 do. bier. 2 bultzakken. 1 md. zeep. 2 do. diversen. 2 rotting-stoelen. 1 rotting-mat. 1 keld. genever. 1 kt. kantoorbehoeften. 2 tromm. papieren. 1 kt. kleederen. 1 kt. 1 jagtgeweren. *John Brown.*

Naar Nederland via Tegal en Samarang per ned. schip *Deligence*, gez. J. Smit. agt. Dummler en co.

150 pic. rotting. 450 do. tin. *N. H. M.*

Naar Nederland per Bremsch schip *Anna Lange*, gez. Raschen. agt. Reiniendorff Wilmans en co.

1500 ps. koehuiden. 2000 do. buffelhuiden. 22/m. sigaren. 12 legg. arak. $10{,}036^{93}/_{100}$ pic. rijst. $400^{65}/_{100}$ do. rotting. 110 do. cubeben. 3 do. koffij. *Wermuth en co.*
$4670^{94}/_{100}$ pic. suiker. *v. d. Broek en Veeckens.*
980 pic. zw. peper. 602 do. sago. 400 do. gambier. 21 do. buffelhoorns. 109 do. rotting. uit entrep. 100 pic. gom dammer. 155 do. tamarinde. 160 do. suiker. 65 do. rotting. 500 ps. buffelhuiden. 50 legg. arak. 10 bund. mal. stokken. 2 vn. meel. eenige scheepsbehoeften. ens. *Agenten.*
9 ks. gember. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
2 ks. jap. goederen. enz. *Bahre en Kinder.*
2 ks. gember. *Pandel en Stiehaus.*

Naar Passaroean per ned. schip *Gesina*, gez. Burggraaf. agt. Haager en Schuurman.

120 pic. rotting. *N. H. M.*
24 kn. bier. *Agenten.*

Naar Cheribon en Tegal per ned. ind. schip *Argo*, gez. Massingham.

270 pic. ball. ijzer. 87 do. ijzer. *Pandel en Stiehaus.*
3 ks. madera. 1 do. champagne. 1 do. bier. *v. d.* [illegible]
5 vs. boter. 1 vat bier. 1 md. min. water. [illegible] 1 kt. kramerijen. 2 stoelen. 3 koffers. 1 [illegible]

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Nova Zembla*, gez. Horneman. agt. G. Suermondt en co.

100 hammen. *Gezagv.* Aan boord gebleven lading.
150 pic. rotting. 400 do. tin. *N. H. M.*

Naar Nederland via Anjer per ned. schip *Cornelis Houtman*, gez. Ralman. agt. Haager en Schuurman.

1000 pic. tin. 120 do. rotting. *N. H. M.*

CORRESPONDENTIE.

Tegen de opname van het artikel, beginnende: »*Wij vernomen uit Cheribon.*" bestaan geene bedenkingen, mits de Inzender zijn naam bij de redactie of den uitgever bekend stelt.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.